

Horná Mariková

Obsah

ÚVOD	6
Analýza realizovaných opatrení.....	9
Štruktúra dokumentu	13
1 Analytická časť.....	15
A1. Analýza vnútorného prostredia	16
1. Základná charakteristika obce	16
2. História obce a kultúrne pamiatky	17
3. Poloha, prírodné podmienky a životné prostredie.....	20
3.1 Vymedzenie územia.....	20
3.2 Geomorfologické a geologické pomery.....	21
3.3 Hydrologické pomery	22
3.4 Klimatické pomery	22
3.5 Rastlinstvo a živočíšstvo	23
3.6 Chránené územia.....	23
4. Technická infraštruktúra.....	25
4.1 Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd.....	26
4.2 Zásobovanie pitnou vodou	26
4.3 Zásobovanie elektrickou energiou	26
4.4 Zásobovanie plynom a teplom	27
4.5 Verejné osvetlenie a obecný rozhlas.....	27
4.6 Telekomunikácie.....	27
4.7 Odpadové hospodárstvo	28
5. Doprava	29
5.1 Cestná	29
5.2 Miestna.....	29
5.3 Hromadná.....	30
5.4 Statická	30
5.5 Železničná	30
5.6 Vodná a Letecká	31
6. Demografia	32
6.1 Vývoj počtu obyvateľov	32
6.2 Prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva.....	32
6.3 Veková štruktúra	33
6.4 Národnostná štruktúra	34
6.5 Vzdelanostná štruktúra	35

7. Ekonomická štruktúra.....	36
7.1 Miera nezamestnanosti.....	36
7.2 Evidovaní uchádzači o zamestnanie	36
7.3 Evidencia podnikateľských a mimovládnych subjektov	36
8. Sociálna infraštruktúra	38
8.1 Domový a bytový fond	38
8.2 Školstvo.....	38
8.3 Zdravotníctvo.....	38
8.4 Sociálna starostlivosť.....	38
8.5 Spoločenský, kultúrny a športový život	39
9. Vplyv miestnej samosprávy na ekonomiku obce	46
9.1 Finančné a rozpočtové hospodárenie obce	46
A2. Analýza vonkajšieho prostredia.....	47
1. STEEP Analýza	47
A3. Zhodnotenie súčasného stavu územia	48
1. SWOT analýza	48
2. Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík.....	51
2 Strategická časť.....	52
1 Vízia obce.....	52
2. Formulácia a návrh stratégie	55
3. Výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách	56
4. Stratégia rozvoja obce Horná Mariková na roky 2015-2025 (Prehľad).....	57
3 Programová časť	58
1. Opatrenia a aktivity podľa jednotlivých oblastí.....	58
2. Súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt.....	62
4. Realizačná časť.....	68
1. Popis úloh jednotlivých partnerov pre realizácii PHSR.....	68
2 Organizačné a inštitucionálne zabezpečenie realizácie PHSR	69
3 Komunikačná stratégia	70
4 Monitorovanie a hodnotenie	71
5 Finančná časť	72
Záver	74

Prílohy

Zoznam formulárov

Formulár č. Ú1	Zámer spracovania PHSR (s.6)
Formulár č. Ú2	Harmonogram spracovania PHSR (s.7)
Formulár č. Ú3	Metódy zapojenia verejnosti do prípravy PHSR (s.7)
Formulár č. Ú4	Zoznam členov pracovných skupín (s.8)
Formulár č. Ú5	Dohoda o partnerstve (s.9)
Formulár č. Ú6	Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR (s.11)
Formulár č. Ú7	Titulná strana dokumentu PHSR (s.13)
Formulár č. Ú8	Štruktúra dokumentu (s.14)
Formulár č. A1	Evidencia podnikateľských subjektov (s.38)
Formulár č. A2	Evidencia mimovládnych organizácií (s.38)
Formulár č. A3	STEER Analýza (s.49)
Formulár č. A4	SWOT Analýza (s.50)
Formulár č. A5	Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík (s.51)
Formulár č. S1	Hierarchia strategických cieľov (s.55)
Formulár č. S2	Výber a popis strategických cieľov (s.56)
Formulár č. P1	Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa oblasti (s.60)
Formulár č. P2	Súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov (s.65)
Formulár č. R1	Realizácia činnosti PHSR (s.69)
Formulár č. R2	Plán hodnotenia a monitorovania realizácie PHSR (s.71)
Formulár č. R3	Monitorovacia správa (príloha č.1 PHSR)
Formulár č. F1	Indikatívny rozpočet – sumarizácia (s.72)
Formulár č. Z1	Schválenie PHSR

Zoznam obrázkov

Obrázok č. 1	Kostol sv. Jána Nepomuckého (s.19)
Obrázok č. 2	Kaplnka v Ráztoke –pôvodný stav (s.20)
Obrázok č. 3	Kaplnka v Ráztoke (Kaplnka Božieho srdca) po rekonštrukcii r.2013(s.21)
Obrázok č. 4	Chata Javorník (s.40)
Obrázok č. 5	Horský hotel Eva - Mária (s.41)
Obrázok č. 6	Bungalovy Rybník Modlatín (s.41)
Obrázok č. 7	Drevenica Tami (s.41)
Obrázok č. 8	Chata u Richtára (s.42)
Obrázok č. 9	Chata Viktória (s.42)

Zoznam tabuliek

Tabuľka č. 1	Zoznam analyzovaných dokumentov (s.15)
Tabuľka č. 2	Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát (s.16)
Tabuľka č. 3	Základná charakteristika obce (s.17)
Tabuľka č. 4	Kultúrne pamiatky (s.19)
Tabuľka č. 5	Významné osobnosti obce (s.20)
Tabuľka č. 6	Vzdialenosti významných miest od obce (s.21)
Tabuľka č. 7	Stav technickej infraštruktúry (s.26)
Tabuľka č. 8	Vývoj počtu obyvateľov (s.33)
Tabuľka č. 9	Celkový prírastok obyvateľstva (s.33)
Tabuľka č. 10	Veková kategória obyvateľstva (s.34)
Tabuľka č. 11	Vzdelanostná štruktúra (s.36)
Tabuľka č. 12	Miera nezamestnanosti (s.37)
Tabuľka č. 13	Evidovaní uchádzači o zamestnanie (s.37)

Zoznam skratiek

TSK	Trenčiansky samosprávny kraj
ČOV	Čistička odpadových vôd
EHS	Európske hospodárskeho spoločenstvo
ERDF	Európsky fond regionálneho rozvoja
EÚ	Európska únia
MŠ	Materská škola
NACE	Klasifikácia ekonomických činností
NN	Nízke napätie
NUTS	Nomenklatúrna územná štatistická jednotka
OcÚ	Obecný úrad
OZ	Obecné zastupiteľstvo
PHSR	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
PO	Prioritná oblasť
SR	Slovenská republika
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
UoZ	Uchádzač o zamestnanie
ÚSES	Územný systém ekologickej stability
VÚC	Vyšší územný celok
ZŠ	Základná škola

Zoznam príloh

Príloha č. 1	Monitorovacia správa – akčný plán
Príloha č. 2	Karty k Mimovládny organizáciám a podnikateľským subjektom v obci

ÚVOD

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je strategický strednodobý dokument, ktorý sa vypracováva na obdobie 10 rokov s dlhodobým výhľadom na 10-14 rokov. Je základným a kľúčovým dokumentom slúžiacim pre riadenie samosprávy vychádzajúci z poznania situácie a konkrétnych potrieb občanov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v území. Formuluje svoju predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie.

Obsah:

- Obsah dokumentu (podľa jednotlivých kapitol)
- Stručný popis kontextu vzniku a chronológie prípravy PHSR
- Stručné zhrnutie východiskových koncepčných dokumentov týkajúcich sa vymedzeného územia
 - Stručný popis inštitucionálneho a časového zabezpečenia spracovania PHSR (podrobnejšie zoznamy napr. partnerov, počet a obsadenie odborných poradných skupín a pod. sú uvedené v prílohách)

Formulár č. Ú1- Zámer spracovania PHSR

Zámer spracovania PHSR	
Názov dokumentu:	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Horná Mariková na roky 2015-2025
Forma spracovania:	s pomocou externých odborníkov („na kľúč“)
Riadenie procesu spracovania:	Spôsob riadenia procesu spracovania Riadiaci tím: Ing. Miroslav Hamar, Ing. Barbora Staňová, Ing. Emília Bakalíková Hospodárska pracovná skupina: Ing. Miroslav Hamar, Ing. Barbora Staňová, Ing. Emília Bakalíková, Bc. Lenka Šubiková, Zdenko Šupolík Sociálna pracovná skupina: Ing. Miroslav Hamar, Ing. Barbora Staňová, Ing. Anna Hanuliaková, Bohuslava Zemančíková, Vlasta Martečíková Environmentálna pracovná skupina: Ing. Miroslav Hamar, Ing. Barbora Staňová, Eva Brádziková, Jaroslav Babčeka, Marian Gardoň
Obdobie spracovania:	06.-11.2015
Financovanie spracovania:	500,00€

Formulár č. Ú2 – Harmonogram spracovania PHSR

Harmonogram spracovania PHSR												
Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Formulár č. Ú3 – Metódy zapojenia verejnosti do prípravy PHSR

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Verejné informačné tabule	✓		
Letáky rozdávané na verejných podujatiach	✓		
Plagáty	✓		
Internetové stránky-vrátane verejných pripomienok, sociálne siete	✓	✓	✓
Vystúpenia v obecnom rozhlase	✓		
Stretnutia s kľúčovými ľuďmi skupinami	✓	✓	✓
Dotazník pre širokú verejnosť	✓	✓	✓
Pracovné skupiny	✓	✓	✓

Formulár č. Ú4 – Zoznam členov pracovných skupín

Zoznam členov pracovných skupín		
Hospodárska pracovná skupina		
Meno	Funkcia v strategickom plánovaní	Funkcia v pracovnom zaradení
Ing. Barbora Staňová	Garant	Projektový manažér
Ing. Miroslav Hamar	Koordinátor	Starosta obce
Ing. Emília Bakalíková	Interný odborník	Zamestnanec OcU – ekonóm
Bc. Lenka Šubiková	Interný odborník	Hlavný Kontrolór obce - ekonóm
Zdenko Šupolík	Interný odborník	Poslanec OZ - elektromechanik
Sociálna pracovná skupina		
Ing. Barbora Staňová	Garant	Projektový manažér
Ing. Miroslav Hamar	Koordinátor	Starosta obce
Ing. Anna Hanuliaková	Interný odborník	Riaditeľka ZSS Obce Horná Mariková
Bohuslava Zemančíková	Interný odborník	Poslanec - dôchodca
Vlasta Martečíková	Interný odborník	Poslanec
Environmentálna pracovná skupina		
Ing. Barbora Staňová	Garant	Projektový manažér
Ing. Miroslav Hamar	Koordinátor	Starosta obce
Eva Brídziková	Interný odborník	Zamestnanec OcU - matrikár
Jaroslav Babečka	Interný odborník	Poslanec - mäsiar
Marian Gardoň	Interný odborník	Živnostník

Formulár č. Ú5 – Dohoda o partnerstve

Názov dokumentu	Dohoda o partnerstve pri príprave a realizácii PHSR Obce Horná Mariková
Obdobie platnosti	2015-2025
Predmet dohody	Ide o spoluprácu pri spoločných projektoch, finančnú organizačnú, ako i dobrovoľné aktivity v prospech obce
Účastníci dohody	<ul style="list-style-type: none">- Dobrovoľný hasičský zbor- Folklórna skupina Žrnovanka- Jednota dôchodcov Slovenska – miestna organizácia- Obce Dolná Mariková, Hatné, Klieština, Udiča, Lazy pod Makytou- Městýs Nový Hrozenkov (ČR)
Riadenie procesu	Riadiaci tím určil možných členov pracovných skupín, ako i partnerov v pripravovaných projektoch spolupráce, oslovená bola i široká verejnosť pre konkrétne návrhy projektových zámerov, pracovné skupiny a riadiaci tím bude následne monitorovať plnenie zámerov určených v PHSR.
Financovanie	<ul style="list-style-type: none">- Projekt dopravného prepojenia Považskobystrického a Valašského regiónu- Marikovské folklórne slávnosti- Stretnutie heligonkárov v Hornej Marikovej- Traktorparáda v Hornej Marikovej- Spolupráca obcí Marikovskej doliny

Analýza realizovaných opatrení

Primárnym cieľom štrukturálnej a regionálnej politiky Európskeho spoločenstva je znižovanie regionálnych rozdielov. Táto politika je založená na finančnej solidarite medzi jednotlivými regiónmi. Pomoc jednotlivým regiónom je realizovaná prostredníctvom štrukturálnych fondov a kohézneho fondu, ktoré predstavujú nástroje regionálnej politiky EÚ. V programovom období 2007-2013 finančnú podporu predstavovali:

- Európsky fond regionálneho rozvoja
- Európsky sociálny fond
- Kohézny fond

Cieľom analýzy realizovaných opatrení je vyhodnotenie predchádzajúceho programového obdobia 2007-2013. V uvedenom programovom období boli zrealizované v obci Horná Mariková nasledovné projekty:

Formulár č. Ú 6 - Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR

v tis. EUR

č.	Názov investície - projektu (obec, okres)	Rok začatia	Cena podľa vykonávacieho projektu				
		Rok dokončenia	Celkom	Objem fin. prost- riedkov	Z toho verejné investície	Rozpočet obce	Rozpočet EÚ
0	1	4	5	9	10	13	16
1	Rekonštrukcia areálu dedinského skanzenu s prestavbou, rozšírením a prekrytím javiska	2012	3 000,00	3 000,00		3 000,00	
		2012					
2	Výstavba multifunkčnej plochy pred budovou OcU	2011	1 500,00	1 500,00		1 500,00	
		2011					
3	Výstavba oddychovej plochy s lavičkami a chodníkom pred budovou OcU	2012	1 200,00	1 200,00		1 200,00	
		2012					
4	Rekonštrukcia kotolne v Zariadení sociálnych služieb Obce Horná Mariková	2013	43 000,00	43 000,00		43 000,00	
		2013					
5	Prestrešenie parkovacích miest pre obecnú techniku	2013	2 350,00	2 350,00		2 350,00	
		2013					

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE HORNÁ MARIKOVÁ NA ROKY 2015-2025

6	Rekonštrukcia elektrických NN prípojok a rozvádzačov el. osvetlenia	2014	10 003,00	10 003,00			10 003,00
		2014					
7	Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodní	2012	2 280,00	2 280,00			2 280,00
		2012					
8	Oprava oplozenia miestneho cintorína	2012	92 702,00	92 702,00			92 702,00
		2013					
9	Výstavba prístreškov pre kontajnery na zber KO	2011	1 300,00	1 300,00		1 300,00	
		2011					
10	Chodník a oddychová zóna v centre obce	2014	23 000,00	23 000,00		1 500,00	23 000,00
		2014					
11	Chodník pred ZSS Pagaňov	2014	8 500,00	8 500,00		7 300,00	1 200,00
		2014					

Všetky realizované projekty boli snahou o riešenie problémov, ktoré zapríčiňovali znižovanie kvality života obyvateľov. Realizácia aktivít bola uskutočnená prostredníctvom vlastných zdrojov, zdrojov EÚ, štátneho rozpočtu, podpory podnikateľských subjektov a sponzorov.

Formulár č. Ú7 – Titulná strana dokumentu PHSR

Názov:	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja na roky 2015-2025
Územné vymedzenie:	Horná Mariková
Územný plán obce schválený:	Áno
PHSR schválené:	Áno
Dátum platnosti:	9.12.2015
Verzia (Číslo uznesenia):	
Publikovaný verejne:	www.hornamarikova.sk

Štruktúra dokumentu

Formulár č Ú8 – Štruktúra dokumentu

Osnova PHSR	
Úvod	
	<ul style="list-style-type: none">• Obsah dokumentu (podľa jednotlivých kapitol)• Stručný popis kontextu vzniku a chronológie prípravy PHSR• Stručné zhrnutie východiskových koncepcných dokumentov týkajúcich sa vymedzeného územia
Časť 1: Analytická časť	
	<ul style="list-style-type: none">• Komplexná analýza vnútorného prostredia na základe overeného súboru kvantitatívnych a kvalitatívnych dát (ďalej len „dátová základňa“) podľa jednotlivých oblastí vrátane finančnej a hospodárskej situácie• Analýza silných a slabých stránok územia• Identifikácia hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia (výber hlavných faktorov)• Analýza vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj situácie v území (zoznam)• Ex-post hodnotenie (realizácia existujúceho PHSR vrátane vyhodnotenia rozpracovaných investičných a neinvestičných projektov k 31.12 príslušného roku)• Swot analýza (súhrnná tabuľka, syntéza výsledkov)• Analýza možných rizík a hrozieb, identifikácia kritických oblastí rozvoja
Časť 2: Strategická časť	
	<ul style="list-style-type: none">• Vízia územia• Formulácia a návrh stratégie• Výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách – oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálna, environmentálna)
Časť 3: Programová časť	
	<ul style="list-style-type: none">• Konkrétne opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám• Súbor ukazovateľov výsledkov a dopadov vrátane východiskových a cieľových hodnôt
Časť 4: Realizačná časť	
	<ul style="list-style-type: none">• Popis jednotlivých partnerov pri realizácii PHSR• Popis inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHSR, spôsob komunikácie, kooperácie a koordinácie• Stručný popis komunikačnej stratégie PHSR k jednotlivým skupinám• Systém monitorovania a hodnotenia• Akčný plán na daný, rozpočtový rok s výhľadom na dva

	roky (x+2) – vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov
Časť 5: Finančná časť	
	<ul style="list-style-type: none">• Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR• Model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít, za účasti sociálno-ekonomických partnerov, v územiach prepojených na programový rozpočet• Hodnotiaca tabuľka pre výber projektov
Záver	
	<ul style="list-style-type: none">• Informácia o schválení a zverejnení PHSR
Prílohy	
	<ul style="list-style-type: none">• Príloha č. 1 – Monitorovacia správa-Akčný plán• Príloha č. 2 Jednotlivé karty PO a MO

Tabuľka č. 1 Zoznam analyzovaných dokumentov

Zoznam analyzovaných dokumentov			
Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Národná stratégia regionálneho rozvoja	2030	Národná	www.mindop.sk
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja VÚC Trenčín na roky 2014-2020	2013 - 2023	Regionálna	www.tsk.sk
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce	2007 - 2013	Miestna	www.hornamarikova.sk
Územnoplánovacia dokumentácia obce	Bez obmedzenia	Miestna	www.hornamarikova.sk
Záverečný účet obce	2006-2015	Miestna	Obecný úrad

1 Analytická časť

Obsah:

- Kompletná analýza vnútorného prostredia na základe overeného súboru kvantitatívnych a kvalitatívnych dát (ďalej len „dátová základňa“) podľa jednotlivých oblastí vrátane finančnej a hospodárskej situácie.
- Ex-post hodnotenie (realizácia existujúceho PHSR vrátane vyhodnotenia rozpracovaných investičných a neinvestičných projektov k 31.12. príslušného roku)
- Analýza silných a slabých stránok územia
- Identifikácia hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia (výber hlavných faktorov)
- Analýza vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj situácie v území (zoznam)
- Ex-post hodnotenie (realizácia existujúceho PHSR vrátane vyhodnotenia rozpracovaných investičných a neinvestičných projektov realizovaných na národnej, prípadne regionálnej úrovni k 31.12. príslušného roku)
- Analýzu príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia (posúdenie hlavných faktorov z hľadiska príležitostí a ohrození)
- Analýza väzieb územia

Tabuľka č. 2 Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát

Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát		
Oblasť dát/téma	Zdroj dát	Webová stránka
História obce	OÚ Horná Mariková	www.hornamarikova.sk
Poloha a prírodné podmienky	OÚ Horná Mariková	www.hornamarikova.sk
Kultúra	OÚ Horná Mariková	www.hornamarikova.sk
Demografia	Štatistický úrad	www.statistics.sk
Bývanie	Štatistický úrad	www.statistics.sk
Školstvo a vzdelávanie	Štatistický úrad	www.statistics.sk
Zdravotníctvo	OÚ Horná Mariková	www.hornamarikova.sk
Sociálna starostlivosť	OÚ Horná Mariková	www.hornamarikova.sk
Technická infraštruktúra	Štatistický úrad	www.statistics.sk
Ekonomická situácia	Štatistický úrad	www.statistics.sk

A1. Analýza vnútorného prostredia

1. Základná charakteristika obce

Tabuľka č. 3 Základná charakteristika obce

Číslo základnej územnej jednotky:	SK0226513083
Názov okresu:	Považská Bystrica
Názov kraja:	Trenčiansky kraj
Štatút obce:	Obec
PSČ	018 03
Prvá písomná zmienka o obci (rok):	1321
Nadmorská výška stredu obce:	440
Celková výmera územia obce (km ²):	47
Počet obyvateľov:	618
Hustota obyvateľstva (obyvateľ/km ²)	13,04

2. História obce a kultúrne pamiatky

Oblasť Marikovej bola kedysi kráľovským majetkom, v roku 1321 ju daroval kráľ Karol Róbert magistrovi Ondrejovi, v chotári dnešnej Marikovej sa vyskytovali 3 obce: 2 Lehoty a osada Kobárovce. Od začiatku 15. storočia sa v tejto oblasti šírila valašská kolonizácia a tá neobišla ani oblasť Marikovej. Valasi sa usadili v horských oblastiach a venovali sa chovu oviec a dobytky. Na určitú dobu im boli pridelené rôzne výhody, ako napríklad oslobodenie od daní, či mýta. V tomto období je doložené rozdelenie, Valasi žili od Všetína až po určenú hranicu – marikovský kostolík – inak nazývaný aj hrádok. Spodná polovica od rieky Váh bola domovom sedliakov a želiarov.

Od začiatku 16. stor. patrila k považskobystrickému panstvu. Prvým medzníkom k rozdeleniu Marikovej je rok 1789, keď došlo k zriadeniu farnosti Horný Hlboke, ktorá po cirkevnej stránke spravovala územie terajšej Hornej Marikovej. Od konca 17. storočia sa postupne menil charakter valašskej kolonizácie. Na vyklčovaných miestach vznikali kopanice a valasi prechádzali na usadlý spôsob života. Tým sa im neľahčilo, lebo kamenistá pôda je málo vhodná na obrábanie a dáva malé úrody. Bieda sa stupňovala a rok 1828 je pre Marikovu pamätný vzburou. Obyvateľstva pribúdalo a keďže miestne poľnohospodárstvo a spracovanie dreva im nemohlo zabezpečiť dostatočné živobytie, odchádzali od konca 19. storočia do cudziny, najmä do Ameriky.

V roku 1933 tu bolo asi 500 nezamestnaných. Za SNP boli v okolitých horách partizánske jednotky. Obec je vyznamenaná Pamätnou medailou SNP. Po roku 1945 sa časť obyvateľov vysťahovala na južné Slovensko a do českého pohraničia. Do roku 1953 mali pily osady Modlatín, Belejov a Vlkov. Pôdu obrábali súkromne hospodáriaci roľníci.

V 50-tych rokoch sa v obci nachádzalo 108 osád, ktoré boli roztrúsené po celom k.ú. Horná Mariková a z ktorých už v súčasnej dobe niektoré zanikli.

V obci sa nachádza hromadná cestná zástavba z 19. storočia s hospodárskymi stavbami - tradičné drevené stavby obdĺžnikového tvaru so sedlovou strechou, štítom a podlomenicou, tieto stavby zvyčajne stáli na kamenných pivniciach s klenbou. Do prvej polovice 20. storočia tu tkali plátno, súkno a vyšívali na predaj. Ešte začiatkom 20. storočia sa nosili na ženských krojoch oplecky, nosili sa tiež charakteristické okrúhle perleťové a hliníkové spony miestnej výroby. Vyrábali tu v minulosti zvláštny hudobný nástroj, tzv. drček (ako klarinetová píšťala).

Administratívne sa Mariková rozdelila na Dolnú a Hornú dňa 16.5.1954. V roku 1958 závod Považské strojárne v Považskej Bystrici zriadil v obci svoju pobočnú prevádzku. Prevádzka ukončila výrobu v roku 1992 v súčasnosti je objekt v súkromnom vlastníctve. V obci sa v súčasnosti rozvíja chatárska a chalupárska rekreácia, sú vyvíjané kroky k rozvoju cestovného ruchu, oddychových aktivít a turistiky.

Kultúrne pamiatky

V katastrálnom území obce sa nachádza viacero kultúrnych pamiatok. Významné kultúrne pamiatky obce znázorňuje nasledovná tabuľka:

Tabuľka č. 4 Kultúrne pamiatky

Kultúrna pamiatka	Popis
Kostol svätého Jána Nepomuckého	Kostol z roku 1790 zasvätený svätému Jánovi Nepomuckému stojí v strede obce, v miestnej časti Modlatín. Je to klasicistická stavba. Pôvodná stavba kostola z roku 1765 bola v roku 1830 upravená a v rokoch 1925-1926 rozšírená novou časťou lode s bočnou prístavbou. V kostole sa nachádza dnes už historický organ z roku 1861, ktorý je v pôvodnom stave, s pôvodnými píšťalami. Organ bol vyrobený na zákazku v Rajci rodinou Pažických, je to jediný organ svojho druhu.
Ráztok – Kostol drevený	V Ráztoke, poniže Salaníka, bol kríž pod bukom. Zvon bol pod prístreším u Salaníka. Okolo roku 1870 postavili pre zvon zvonnicu. Stála až do roku 1949, kedy ju rozobrali. Na jej mieste postavili v rokoch 1948-1949 kaplnku. V roku 1950 bol do nej umiestnený oltár, dokončená vnútorná maľba od akademického maliara Otto Dolingera a dokončené vnútorné práce. Je to jediný drevený kostolík v okrese. Posledné úpravy kaplnky boli vykonané v rokoch 2013 – 2014 pod vedením vdp. farára Milana Kováča.

Zdroj: www.pamiatky.sk

Obr. č.1 Kostol sv. Jána Nepomuckého

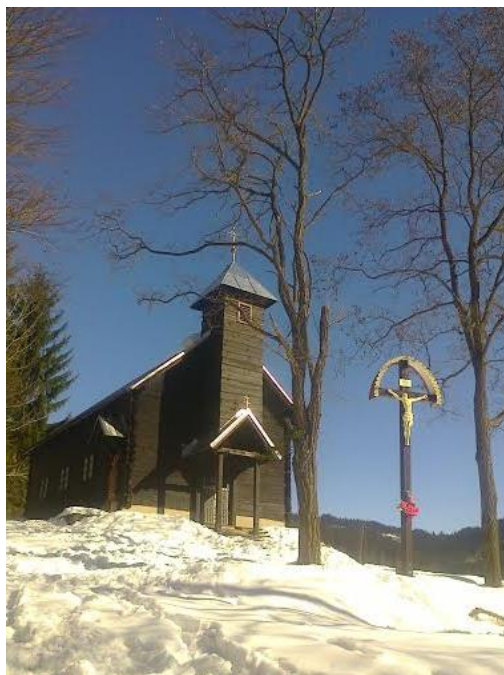
Obr. č. 2 Kaplnka v Ráztoke – pôvodný stav

Významné osobnosti obce

Tabuľka č. 5 Významné osobnosti pôsobiace v obci

Meno	Roky pôsobnosti	Funkcia
Ján Nálepka	1931-1932	učiteľ, partizánsky veliteľ, hrdina ZSSR, učil v škole na Pagaňove
Martin Riljak	1890 - 1918	Popravený účastník proti Rakusko-Uhorskej vzbury v Karagujevaci

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov z OcÚ, 2015

Obr. č. 3 Kaplnka v Ráztoke (Kaplnka Božského srdca) po rekonštrukcii r. 2013

3. Poloha, prírodné podmienky a životné prostredie

Obec Horná Mariková leží na severozápade Slovenska na pravom brehu Váhu pozdĺž hornej časti Marikovského potoka. Patrí do okresu Považská Bystrica, kraj Trenčiansky. Je 5 obcou v Marikovskej doline, ktorá je najdlhšia v okrese Považská Bystrica. Geograficky sa rozprestiera v pohorí Javorníky, podľa geomorfologického členenia v oblasti Slovensko-moravské Karpaty, v časti Javornícka hornatina, osady sú rozmiestnené prevažne vo Vysokých Javorníkoch. Obcou preteká smerom na juhovýchod Marikovský potok, ktorý ústi v katastri obce Udiča do rieky Váh.

Obec susedí s katastrálnymi územiami obcí:

sever, severozápad: k.ú. Nový Hrozenkov - Česká republika k.ú. Karolinka - Česká republika

severovýchod: k.ú. Makov - okres Čadca - Žilinský kraj, k.ú. Papradno – okres PB

juh: k.ú. Dolná Mariková – okres PB

západ, juhozápad: k.ú. Vydrná – okres Púchov, k.ú. Lazy pod Makytou – okres Púchov

Tabuľka č.6 Vzdialenosti významných miest od obce

Vzdialenosť okresného mesta	Považská Bystrica	20 km
Vzdialenosť do krajského mesta	Trenčín	67 km
Vzdialenosť do hlavného mesta	Bratislava	190 km

3.1 Vymedzenie územia

Administratívne sa Horná Mariková delí na desať miestnych častí: **Pagaňov, Rovné, Belejov, Hlboké, Modlatín, Žrnové, Udička, Vlkov, Stolečné, Ráztoka**. Spolu tvorilo Hornú Marikovú 108 osád, ktoré miestny správca farnosti Anton Michalík r. 1959 zakreslil do svojej amatérskej mapy.

Pri ceste z Považskej Bystrice je prvou dominantou obce vrch Bôn (748 m), nachádzajúci sa na pravej strane, ktorý však zďaleka nie je v chotári najvyšší. Na prvý pohľad upúta 80 m vysokým telekomunikačným vykryvačom. To však nie je jeho jediná zaujímavosť. Pod jeho temenom bolo zistené sídlisko z doby rímskej. Pod západným svahom Bônu, pri osade Pagaňov bolo halštatské sídlisko.

Pagaňov

Osada sa nachádza v kopaničiarskej oblasti Javorníkov, v doline Marikovského potoka, 3 km juhovýchodne od stredu obce. V osade stojí pamätník SNP a na budove bývalej základnej školy je pamätná tabuľa gen. Jána Nálepku. Na mieste historickej budovy základnej školy obec vybudovala Domov dôchodcov, ktorý je od roku 2014 v plnej prevádzke ako Zariadenie sociálnych služieb Obce Horná Mariková.

Belejov

Osada sa nachádza v kopaničiarskej oblasti Javorníkov, v doline Marikovského potoka, 2.5 km juhovýchodne od stredu obce. V osade stojí bývalá výrobná hala (pôvodne pobočka ZVL

Považská Bystrica), ktorej priestory sú dnes nevyužívané. Na konci osady sa nachádzala obecná pila na spracovanie dreva, ktorá v roku 2012 zhorela.

Modlatín

Osada sa nachádza v kopaničiarskej oblasti Javorníkov, v doline Marikovského potoka, je považovaná za stred obce. Nachádzajú sa tu okrem iného aj viacúčelová budova Obecného úradu, budova bývalej základnej školy, Sociálne zariadenie neziskovej organizácie „Panda“, multifunkčné ihrisko, dedinský skanzen, kostol, Rekreačné zariadenie Rybník, obchod s potravinami, miestne pohostinstvo, dnes už nefungujúci hotelový komplex, areál pre organizovanie folklórnych slávností, oddychová zóna s lavičkami, obecný úrad, požiarna zbrojnica a ďalšie.

Vlkov

Leží na ceste z Hornej Marikovej do osady Ráztoka, 4 km severozápadne od stredu obce. Je to osada v údolí Marikovského potoka, v kopaničiarskej oblasti pohoria Javorníky, na území CHKO Kysuce. Osada sa, podobne ako okolité osady, v súčasnosti mení na rekreačnú oblasť. Je východiskom neznačkových turistických trás na hlavný hrebeň Javorníkov. Cez susednú osadu Medvedinec je možný prístup na modro-značkovanosú trasu vedúcu z Hornej Marikovej do rekreačného strediska Kohútka - Portáš na hlavnom hrebeni.

Ráztoka

Leží na konci cesty 3. triedy vedúcej cez obec, 7 km severne od stredu Hornej Marikovej, v pramennej oblasti Marikovského potoka a pod Frňovským sedlom (916 m n. m.) v hlavnom hrebeni pohoria Javorníky. V osade je zachovaný drevený kostolík a pôvodná zrubová ľudová architektúra, ktorá je v súčasnosti premieňaná na rekreačné objekty.

Dnes je osada rekreačnou oblasťou. Žlto-značkovanosý turistický chodník vedie na vrch Malý Javorník (1 019,2 m n. m.) v hlavnom hrebeni pohoria.

3.2 Geomorfologické a geologické pomery

Marikovská dolina patrí do pohoria Javorníkov, tieto sa formovali v starších treťohorách. Podľa zloženia možno hovoriť o flyšovom pásme. Nadmorská výška v strede obce je 440 m n. m., v chotári 370-1020 m n. m. Najnižší bod chotára má 370 m n. m., najvyšší 1055 m n. m. je Stratenec, vrch v hlavnom hrebeni Javorníkov.

Charakteristickým znakom flyšového pásma je monotónne striedanie ílovcov s pieskovecami, miestami i hrubozrnnejšími. Tieto základné druhy sa vyskytujú v rôznych variáciách a typoch (pieskovce môžu byť glaukonitické, arkózovité, kremité, vápnité, pestré atď.). Horniny sú pomerne zriedkavo doprevádzané skamenelinami.

3.3 Hydrologické pomery

Hydrologickú os obce Horná Mariková tvorí Marikovský potok a rieka Váh, ktorá je zároveň hlavným povodím okolitého územia. Marikovský potok pramení v Javorníkoch na južných svahoch Malého Javorníka v nadmorskej výške 790 m n.m. Je pravostranným prítokom Váhu, má dĺžku 21,5 km a je tokom III. rádu.

Keďže geologická stavba územia (nepriepustné ílovité vrstvy) neposkytuje mimoriadne predpoklady pre väčšiu akumuláciu vôd, výdatnosť prameňov, aj keď početných, je pomerne malá. Vodnatosť tokov a často aj výdatnosť prameňov je závislá na množstve zrážok v oblasti a schopnosti prostredia zrážky zachytiť. Rozdrobenosť lesných plôch, masívna ťažba dreva vo vrchnej časti katastra i odstraňovanie protieróznej zelene na poľnohospodárskych územiach spôsobujú vysoký odtok, časté prívaly a značne rozkolísaný vodný režim tokov.

Priemerný ročný prietok rieky Váh v tejto časti Slovenska je 300 m³ za sekundu. Nakoľko oblasťou preteká rieka Váh, stredné Považie patrí do povodia Váhu, ktoré má 10 247 km². Oblasť medzi Trenčínom a Považskou Bystricou patrí do úmoria Čierneho mora, pretože Váh sa nakoniec vlieva do Dunaja. Váh patrí medzi stredohorské typy riek, teda najnižší odtok má v zime a maximálny vodný stav na jar.

V strednom Považí sa nachádza známa vodná nádrž, ktorá sa nazýva Nosice. Nachádzajú sa tu aj známe kúpeľné mestá, napríklad Nimnica a Trenčianske Teplice, kde vyvierajú liečivé minerálne vody.

3.4 Klimatické pomery

Podnebie je ovplyvnené nadmorskou výškou s prenikaním severných vetrov, čo sa prejavuje v dlhých a tuhých zimách s množstvom snehu najmä v hornej časti. Jar býva dlhá a chladná s množstvom zrážok. Letá sú teplé s častými búrkami. Na jeseň sa vyskytujú časté hmly, ktoré sa tiahnu od Váhu hore dolinou až po úpätie hôr.

Do mierne teplej oblasti patria nižšie položené časti obce postupne, so zvyšujúcou sa nadmorskou výškou, prechádza do chladnej oblasti. Najteplejšie sú svahy orientované na juh. Severné a náveterné západné svahy s väčšou nadmorskou výškou majú prírodné podmienky drsnejšie. Širšie vegetačné obdobie (priemerné denné teploty 5°C a vyššie trvá na podhoríach 200 - 220 dní, na hrebeňoch a rázsochách vybiehajúcich z hlavného hrebeňa 180 - 200 dní a v najvyšších polohách iba 140 - 180 dní. Obdobie s priemernými dennými teplotami 15°C a vyššími (teplotné určené letné obdobie) v údoliach trvá 50 - 100 dní, v hornatej časti 1 - 50 dní a v najvyšších polohách sa takéto priemerné teploty nezaznamenali. Priemerný úhrn zrážok za rok je najnižší v údoliach - 700-800 mm, s narastajúcou výškou stúpa až na 1000 - 1200 mm na hrebeňoch. Rozloženie zrážok na ročné obdobia je pomerne rovnomerné. Počet dní so snehovou pokrývkou je v údoliach 60 - 80 a na hrebeňoch 100 - 140 dní. Prevládajúcimi vetrami oblasti sú severozápadné vetry.

3.5 Rastlinstvo a živočíšstvo

Rastlinstvo

Vegetácia v pohorí Javorníkov je chudobnejšia ako ostatné časti v okrese. Doliny Javorníkov sú v spodnej časti široké, tu sa nachádzajú lúky a pasienky, horné časti doliny sú úzke, hlboké, rozoklané jarkami, sú porastené bukovými a zmiešanými lesmi a sporadicky sa medzi nimi nachádzajú lúčky.

Na horských lúkach vo výške 880 – 1000 m.n.m. dominuje psica tuhá a často i chlpaňa lesná. Z bylín tu rastú ľalia zlatohlavá, iskerník platanolistý, nevädza horská mäkká, horček rakúsky, mliečivec alpínsky, bôľhoj lekársky, jastrabník uškátý, iskerník prudký, náprstník veľkokvetý, pakost lesný, čarovník alpínsky, kamzičmík rakúsky, sedmokvietok európsky. V dolinách a popri potokoch rastie hojne devätsil hybridný, devätsil biely, čistec močiarny, kuklík potočný, záružlie močiarné. Na bezlesných svahoch je častý pichliač belohlavý a pakost hnedočervený. Juh Javorníkov lemuje bradlové pásmo s vápencovými bradlami. Horských druhov je tu pomerne málo, ale teplomilných druhov tu rastie dosť. Sú to napr. kostrava bledá, timotejkaBoehmerova, kavyľ pôvabný, tarica skalná, mliečnik mnohofarebný, drieň, poniklec slovenský a pôvodná borovica. Rastie tu i kamienka modropurpurová, astra kopcová a kručinka farbiarska.

Živočíšstvo

Zoograficky patrí táto oblasť k vonkajšiemu obvodu Západných Karpát.

Vyskytujú sa tu niektoré vzácne karpatské druhy, drobné cicavce, ako hojne sa vyskytujúci piskor vrchovský alebo vzácna a chránená myšovka horská. Zazrieť môžeme aj dulovnicu menšiu, či plcha lesného.

Bohaté je aj zastúpenie spevavcov, napr. veľmi ohrozený muchárik malý, skaliarik sivý, vodnár obyčajný, orešnica perlavá, sýkorka chochlatá, hýľ obyčajný, trasochvost horský a veľa ďalších druhov. Zvyšky pralesovitých porastov obýva ďateľ bielochrbtý. V nižších polohách môžete započuť melancholické volanie žľny sivej. Dostatok hniezdnych možností ponúkajú bizarne tvarované stromy bukov.

Zo skupiny obojživelníkov sa tu vyskytuje salamandra škvrnitá, ropucha obyčajná, rosnička zelená ale aj vzácny mlok karpatský. Medzi plazmi kraľuje vretenica obyčajná, ktorú možno nájsť na slnečných miestach ak nie sme príliš hluční. V blízkosti vlhkých biotopov žije užovka obojková. Z jašteríc sa najčastejšie môžeme stretnúť s jaštericou živorodou a slepúchom krehkým, ktorý ako jašterica stratil nohy.

Najpočetnejšia trieda hmyzu je zastúpená viacerými vzácnymi a chránenými druhmi ako je čmeliak zemný, ktorý má nezastupiteľné miesto pri opelení horských kvetov. Napríklad valachmi vytvorené drobné čistinky poskytujú domov jasoňovi chochlačkovému. Na javorníckom hrebeni sa nachádza jedna z posledných lokalít tohto druhu v strednej Európe. Z chrobákov možno spomenúť ešte fúzača škvrniteho.

Lesy oblasti sú domovom poľovnej zvery - jelenej i srnčej. Miestami hojný je aj diviak lesný, jazvec obyčajný, mačka divá a ďalšie.

3.6 Chránené územia

Územnou ochranou prírody sa v zmysle č.543/2002 rozumie osobitná ochrana prírody a krajiny v legislatívne vymedzenom území v druhom až piatom stupni ochrany .

Chránené územie Kysuce

Zasahuje do katastrov obcí Horná Mariková, Papradno a Dolná Mariková. Plocha tohto územia v okrese Považská Bystrica je 10 648 ha. Chránené územie bolo vyhlásené za účelom zabezpečenia účinnej, komplexnej ochrany a zveľaďovania prírodných hodnôt Kysúc a Javorníkov, zachovanie lazníckych sídiel so vzácnymi objektami ľudovej architektúry. V obci toto zaradenie územia spôsobuje množstvo problémov, hlavne vo vzťahu k údržbe katastra a stavebným činnostiam.

Navrhované chránené územia

V súčasnosti je na území okresu navrhovaných 15 lokalít pre zaradenie do siete CHÚ (v predpokladaných kategóriách). Jedná sa o perspektívny prehľad možných návrhov na vyhlásenie bez časového upresnenia. Lokality navrhované na legislatívnu ochranu vychádzajú z návrhov RÚSES, GNÚSES, jedná sa o nadregionálne a regionálne biocentrá a ich jadrá, genofondové lokality a regionálne biokoridory.

V časti Končiná je navrhovaný chránený areál, na území platí štvrtý stupeň ochrany, na území ochranného pásma platí tretí stupeň ochrany.

Prírodná rezervácia je navrhovaná v časti Galkov (Vlkov) na území o rozlohe 63ha.

Významné mokrade

Mapovanie mokradí je dlhodobý proces v prvom zozname významnejších mokradí sa objavili mokrade regionálneho významu v časti Máčkovci o rozlohe 1 ha.

V prípade požiadavky na vyjadrenie obce k zaradeniu lokalít v blízkosti intravilánu do vyšších stupňov ochrany bude obec zaujímať odmietavé stanovisko.

4. Technická infraštruktúra

Tabuľka č. 7 Stav technickej infraštruktúry

Infraštruktúra	Ukazovateľ	Súčasný stav	Budúci stav
Pošta	áno/nie	Ano	Ano
Káblková televízia	áno/nie	Nie	Nie
Verejný vodovod	pokrytie v %	0%	50%
Vlastný zdroj pitnej vody	názov/výdatnosť	Končina/90 osôb	Končina/90 osôb
Verejná kanalizácia dažďová	pokrytie v %	0%	0%
Kanalizačná sieť pripojená na ČOV	pokrytie v %	5%	5%
Rozvodná sieť plynu	pokrytie v %	0	0
Verejný internet	áno/nie	Nie	Ano
Verejný prístupový bod	áno/nie	Nie	Ano
Internetová kaviareň	áno/nie	Ano	Ano
Počet počítačov pre verejný prístup do siete internetu	počet	0	3
Pokrytie signálom Orange	%	50	100
Pokrytie signálom Telekom	%	50	100
Pokrytie signálom O ₂	%	50	100
Verejné studne	počet	3	3
Pramene pitnej vody	počet/výdatnosť	100	100
Vodojemy	počet/objem	1	1
Priemyselná zóna-výrobná	počet firiem	1	2
Priemyselná zóna-skladové hospodárstvo	Skladová plocha v m ²	1/400	1/400
Skládka TKO	áno/nie	Nie	Nie
Separovaný zber	áno/nie	Ano	Ano
Zberný dvor pre separovaný zber	áno/nie	Nie	Ano
Kompostovisko	áno/nie	Nie	Ano
Cintorín	počet	1	1
Dom smútku	počet	1	1

4.1 Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd

Obec Horná Mariková v súčasnosti má z časti vybudovanú splaškovú kanalizáciu. Splaškové vody z objektov sú zachytávané v žumpách, alebo v iných nádržiach, často nevyhovujúcich, s priesakmi do povrchového toku, alebo do podzemných vôd. Z toho dôvodu považuje obecná samospráva za nutnosť dobudovania dostatočnej kanalizačnej siete. Navrhované objekty rekreačných chalúp budú odkanalizované do samostatných nepriepustných žump, respektíve vo vybudovaní certifikovaných domových ČOV.

Veľmi dôležitým faktorom rozvoja obce je sfunkčnenie rozostavanej kanalizácie a objektu ČOV inštaláciou technológie, jej spustením a nákupom technológie pre vývoz a zvoz odpadových vôd zo vzdialených častí obce do tejto ČOV.

4.2 Zásobovanie pitnou vodou

Nakoľko Obec Horná Mariková je zásobovaná pitnou vodou z vlastných zdrojov – studne a gravitačné vodovody. Na území obce existuje aj individuálna vodovodná sieť pre bytovku a obecný objekt /OÚ s KD/. Obecná samospráva plánuje v spolupráci s Považskou vodárenskou spoločnosťou vybudovať vodovodnú sieť v intraviláne obce až po MČ Modlatín. Uvažuje sa s napojením obce na vodovodnú sieť SKV Považská Bystrica cez Papradňanskú dolinu, pravdepodobne v časovom horizonte po r. 2030; projekt bude riešiť zásobovanie najurbanizovanejšej centrálnej časti obce Modlatín, Hlboké, Rovné a Pagaňov. Systém nerieši zásobovanie pitnou vodou odľahlých osád, vzhľadom na ich roztrúsenosť a následnú neefektívnosť ich napojenia; preto je dôležité zachovať pôvodný spôsob zásobovania, studňami na podzemnú vodu.

Pravá strana Váhu je vo flyšovom pásme, ktoré je problematickejšie z hľadiska záchytu vody pre zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. Zásobovanie je v tejto oblasti riešené prevažne miestnymi zdrojmi ako sú studne.

Zostatok obyvateľstva je zásobovaných prevažne zo súkromných zdrojov a z verejných studní. V okrese je evidovaných celkom 67 verejných studní. Zo 16 odobratých kontrolných vzoriek bolo 14 závadných. Závadnosť verejných studní je vysoká a to najmä po mikrobiologickej stránke, čo môže mať nepriaznivý dopad na zdravie zásobených obyvateľov. Oproti predchádzajúcemu roku je prakticky na rovnakej úrovni. Najväčšie nedostatky sú v obciach Papradno a Dolná Mariková. Riešenie tejto situácie je možné v pravidelnej údržbe studní, resp. budovaním nových vodovodov.

Obec	Počet verejných studní	Počet obyvateľov využívajúcich verejné studne	Počet gravitačných vodovodov v obci	Počet obyvateľov napojených na grav. vodovod
Horná Mariková	3	20	26	430

4.3 Zásobovanie elektrickou energiou

Celé územie obce Horná Mariková je elektrifikované. Prevádzkovateľom elektrickej siete v obci sú Stredoslovenské energetické závody a.s.

4.4 Zásobovanie plynom a teplom

Obec Horná Mariková nie je zásobovaná plynom, neuvažuje sa o zavedení komplexnej plynofikácie obce. Zdroje tepla väčšieho rozsahu sa v obci nenachádzajú. V obci sa v najväčšej miere používa tuhé palivo (drevo a uhlie) a elektrická energia na účely vykurovania, prípravu teplej vody, varenie a na technologické účely; obecný úrad - drevoštiepkou, farský úrad, Zariadenie sociálnych služieb Obce Horná Mariková na Pagaňove – peletkami.

Existuje možnosť zabezpečovať vykurovanie s kotlami na intenzívne spaľovanie dreva a biomasy, pre navrhované športovo-rekreačné a ubytovacie objekty sa navrhuje využívať skvapalnený plyn propán-bután, alebo solárnu energiu - je potrebné uplatniť progresívne formy projektovania a realizácie inteligentných budov s nízkou energetickou náročnosťou prevádzky.

4.5 Verejné osvetlenie a obecný rozhlas

V októbri 2013 bol obci na základe spracovanej a zaslanej žiadosti schválený projekt "Rekonštrukcie verejného osvetlenia" v objeme 10 003,43 Eur bez DPH. V rámci tohto projektu boli vymenené všetky rozvážače - odberné miesta (v obci ich je desať), pre automatické spínanie verejného osvetlenia podľa astročasu, zároveň boli vymenené niektoré poškodené, alebo nefunkčné svietidlá. Spínanie osvetlenia sú riadené automaticky, v závislosti od astronomického času v zemepisnej polohe obce.

Obec má vybudovaný miestny rozhlas na samostatných stĺpoch z oceľových trubiek. V rámci plánovaného rozvoja obce je potrebné navrhnuť kapacity rozvodov telekomunikačných zariadení - v rámci rozvoja telekomunikačného vybavenia obce je potrebné postupne nahradiť súčasné vzdušné rozvody zemnými a vybudovať bezdrôtový rozvod obecného rozhlasu.

4.6 Telekomunikácie

Rozvojové trendy kladú dôraz na digitalizáciu ústrední. V súčasnosti obec digitálnou ústredňou nedisponuje, čo predstavuje z hľadiska rozvoja IS značný problém. Je nevyhnutná digitálna ústredňa, ktorá spolu s optickou kabelážou umožní ďalší rozvoj obce po informačno-komunikačnej stránke. Rozvoj mobilnej telekomunikačnej siete zabezpečujú v súčasnosti traja operátori a to Orange Slovensko, a.s. Bratislava, spoločnosť T-mobile a spoločnosť O2 Slovensko. Tieto spoločnosti majú po území Slovenska rozmiestnené svoje základňové, prenosové a centrálné stanice podľa vlastných navrhnutých koncepcií rozvoja týchto spoločností, za pomoci ktorých zabezpečujú pre svojich užívateľov pokrytie signálom GSM v pásme 900 a 1800 MHz. Územie obce Horná Mariková je čiastočne pokryté signálom GSM prevádzkovateľov týchto mobilných sietí. Signál chýba v niektorých bočných dolinách v MČ Udíčka, Žrnové, Vlkov, Stolečné a Ráztoka.

V obci je čiastočne zabezpečené pokrytie internetovým signálom. Celkom je na internet pripojených 78 našich domácností, čo predstavuje viac ako štvrtinu trvalo obývaných domácností. Možnosti pripojenia sa pomaly rozširujú, v súčasnosti je internetové pripojenie

pokryté spoločnosťou PLAYMAX po osadu Jantulovce. Niektorí ďalší občania majú internetové pripojenie riešené cez mobilných operátorov.

4.7 Odpadové hospodárstvo

Tuhý komunálny odpad pri rodinných domoch a budovách sa zberá do odpadových nádob, zo vzdialených osád a miest neprístupných pre nákladné vozidlo sa zbiera odpad v odpadových vreciach, ktoré zabezpečuje OcU a obyvatelia ho odkladajú na miesta pre zber KO, ktoré sa nachádzajú 3x1100 litrová nádoba v MČ Ráztoka, po 1x 1100 litrová nádoba v MČ Stolečné a Žrnové, 2x 1100 litrová nádoba v MČ Modlatín a Rovné, 4x 1100 litrová nádoba v MČ Modlatín – Centrum a 1x 7m³ nádoba v MČ Udíčka. Z týchto miest je odpad v pravidelných týždenných intervaloch odvážaný firmou Chudovský na riadenú skládku odpadu. Súčasne je zavedený aj separovaný zber odpadu.

Biologický odpad sa ukladá do kompostovísk. Nebezpečný odpad do vyhradených zberných miest a nádob. Je potrebné rekonštruovať a zmodernizovať priestory a objekty jestvujúceho zberného dvora a kompostárne

Nemalú pozornosť venuje obec odpadovému hospodárstvu. V obci sa v súčasnosti separujú tieto zložky odpadov:

- plasty
- sklo
- textílie,
- nebezpečný odpad.

Separovaný odpad uskladňujú občania do špeciálnych nádob, ktoré sú rozmiestnené v obci – raz do mesiaca odoberá súkromná odpadová spoločnosť. Nebezpečný odpad je zvážaný v intervale dvoch až troch mesiacov podľa potreby. Zmesový komunálny odpad je odoberaný špecializovanou odpadovou spoločnosťou v intervale jedenkrát za týždeň podľa ročného obdobia. Na zber odpadu od chatárov a rekreantov sú využívané veľkokapacitné kontajnery 1100 litrové. Je potrebné rekonštruovať a zmodernizovať priestory a objekty jestvujúceho zberného dvora a kompostárne - spôsob zberu a likvidácia odpadov v obci je v súlade s platnou legislatívou - podpora činností spojených so separovaním odpadu, vrátane zavádzania separácie ďalších zložiek komunálneho odpadu - zhodnocovať odpady recykláciou (opätovným použitím), zneškodňovať odpady spôsobom nepoškodzujúcim životné prostredie a zdravie človeka - zvýšiť zber organického odpadu a jeho kompostovania v záhradách rodinných domov - drevený odpad likvidovať formou spaľovania (briketovanie) - 2x ročne, alebo podľa potreby organizovať obecný zber odpadov (železný šrot, papier, veľkorozmerový odpad) - predchádzať vzniku odpadov a obmedzovať ich tvorbu rozvojom technológií šetriacich prírodné zdroje - zabezpečenie likvidácie čiernych skládok a zamedzenie vytvárania nových.

5. Doprava

Celý región má veľmi dobrú dopravnú polohu, nakoľko sa tu koncentruje viacero celoštátnych väzieb európskeho významu ako napríklad trasa Terst – Bratislava. Trenčín – Žilina – Košice – Ukrajina (diaľnica D1). Okresom prechádza i stredný severojužný koridor Ponitriankso – trenčiansko – žilinský- Okres ťaží i z blízkosti s Českou republikou, kde je dobré dopravné spojenie cestnou, ale i železničnou dopravou. Významnou dopravnou križovatkou v tomto smere je najmä mesto Púchov s priamy železničným napojením na Českú republiku. Obce okresu ťažia i z dobudovanej časti diaľnice D1, ktorá spája 2 krajské mestá Trenčín a Žilina, ktoré okrem dobrého dopravného napojenia využívajú i leteckú dopravu, nakoľko v Trenčíne je letisko, ktoré bolo pôvodne určené na vojenské lety, dnes je využívané i na lety civilné. V Žiline sa nachádza letisko so štatútom medzinárodného letiska s nepravidelnou dopravou.

5.1 Cestná

Cestná sieť v obci pozostáva z ciest 2. a 3. triedy a miestnych komunikácií. Osou dopravného systému je cesta C.III/50748. Táto cesta prechádza celým zastavaným územím obce Horná Mariková a tvorí jeho kostru, konečnú má v lokalite Ráztoka. Umožňuje spojenie s nadradenou dopravnou infraštruktúrou a plní funkciu zbernej komunikácie. Cesta III/50748 tvorí hlavný dopravný priestor v obci. Prezentyje dvojpruhovú cestnú komunikáciu s neobmedzeným prístupom – zbernú komunikáciu. Komunikácia v mnohých častiach svojimi šírkovými parametrami nevyhovuje obojsmernej premávke (hlavne v zastavanom území), kde ju však vzhľadom na okolitú zástavbu nemožno rozširovať.

Cesty sú v pomerne zlom stave, ktorý je problematický najmä v zimnom období, preto vyžadujú rekonštrukciu a ich údržba je finančne vysoko náročná.. Na celoštátnu sieť je napojená práve komunikáciou II/507, ktorá je vedená mimo zastavaného územia obce Udiča a práve na ňu sa napája cesta spájajúca Marikovskú dolinu.

5.2 Miestna

Celková dĺžka miestnych komunikácií je cca 47 km, z toho na 13,5 km sa vykonáva zimná údržba, miestne komunikácie sú v kritickom a nevyhovujúcom stave, je potrebná ich komplexná rekonštrukcia.

V rokoch 2012 - 2015 bola urobená čiastočná oprava niektorých, najkritickejších úsekov ciest. Úsekov, ktoré boli zjazdné len s najvyššou opatrnosťou. Úseky boli posúdené a doporučené k oprave stavebnou komisiou. Rekonštrukcia prebehla v miestnych častiach: **Pagaňov I.** - od cesty III.triedy po Bubeníka, 80 m medzi Drnáková – A.Puchrík v sume 11 768,11 eur. **Modlatín I.**– spod Jurisa do osady Hol'bovci v sume 8 685,71 eu. . **Udička**– od cesty III. triedy po penzión Eva-Mária v sume Pred opravou – Modlatín 4 294,57 eur. **Modlatín II.** – od cesty III. triedy za kostolom po bránku cintorína v sume 3 238,49 eur.

V úseku Udíčka v dĺžke cca 450m. Vo všetkých prípadoch bola riešená úprava cesty v šírke 3 až 3,5 metra, tieto faktúry platila obec. Všetky ostatné asfaltové prípojky z "novej" vozovky po brány rodinných domov, či širšie priestranstvá z dôvodu rozšírenia parkoviska, či skrášlenia vstupu, si hradili majitelia, ktorí o takúto úpravu mali záujem. V úseku: cesta III. triedy Ústredie – osada Packovci, v Miestnej časti Žrnové, vzhľadom k stavu a dĺžke tejto cesty i finančnej náročnosti opráv ciest, sa pristúpilo k oprave formou zaplátania výtlkov. V osade Bubenovci došlo k oprave oporného múru cesty.

5.3 Hromadná

Obyvatelia majú možnosť využiť dopravné služby SAD Trenčín denne celkovo cca. 21 krát v pracovných dňoch. Prvý autobus odchádza do obce v pracovných dňoch o 04:35 hodine z Považskej Bystrice posledný o cca. 22:45 hodine. Z obce do Považskej Bystrice odchádza prvý autobus o 03:45 hodine, posledný o 20:37, v celkovom počte cca. 22 spojov. Uvedenú frekvenciu autobusového spojenia možno považovať za slabú, vzhľadom na zabezpečenie základnej obslužnosti jedinej verejnej dopravy v obci.

5.4 Statická

V obci je v prevažnej miere zástavba rodinných domov. Obyvatelia parkujú vo dvoroch, alebo využívajú vlastné garáže. Pre zariadenia občianskej vybavenosti a služieb, ako aj pre bežné potreby odstavenia motorových vozidiel slúžia plochy vedľa miestnych komunikácií alebo priamo krajnice vozoviek. Pred budovou Obecného úradu, pred cintorínom a v centre obce sa nachádzajú parkoviská. Obec chce vybudovať parkovisko o 10 miestach v centre obce pred budovou Obecného úradu OÚ vedľa štátnej cesty a zastávky SAD.

Pri objekte bývalej základnej školy počet parkovacích miest nevyhovuje a bude potrebné dobudovanie nových parkovacích plôch zvlášť v súlade so zámerom prebudovať nevyužitú budovu školy na bytový dom.

Potrebu budovania parkovacích a odstavných plôch je nutné zabezpečiť v náväznosti na súčasný stav na všetkých miestach novovznikajúcich prevádzkarní, objektov občianskej vybavenosti a ostatných spoločenských aktivít.

5.5 Železničná

Intravilánom obce, neprechádza železničná trať, obyvatelia majú možnosť využiť kombinovaný druh dopravy v spojení cestná hromadná doprava a železničná doprava. Vlakové stanice sa nachádzajú v oboch okresných mestách vzdialených cca. 20 km od Hornej Marikovej.

5.6 Vodná a Letecká

V okrese sa nenachádza letisko. Najbližšie letecké služby môžu obyvatelia využiť v meste Žilina, prípadne v krajskom meste Trenčín.

Vodná doprava sa na Slovensku vykonáva na riekach:

- Dunaj (172 km)
- Váh (78,8 km)
- Bodrog (7,8 km)

Na ostatných vodných plochách sa vykonáva prevažne rekreačná a technologická plavba.

Pre lodnú osobnú i nákladnú dopravu má na Slovensku zásadný význam rieka Dunaj, ktorá je najvýznamnejšou riečnou dopravnou tepnou. Spája Bratislavu, Viedeň a Budapešť, resp. Slovensko s Rakúskom a Maďarskom a vďaka kanálu Dunaj-Rýn-Mohan prepája Severné more s Čiernym morom.

6. Demografia

Pre určenie situácie v obci, úrovne jej sociálneho rozvoja, ale i samotnej kvality života v obci slúži viacero ukazovateľov medzi ktoré patrí i vývoj počtu obyvateľstva, prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva, hustota obyvateľstva a iné.

6.1 Vývoj počtu obyvateľov

Celoslovenský trend je znižovanie počtu obyvateľov, ktorý je spojený so starnutím populácie, s nižšou pôrodnosťou a vyššou úmrtnosťou.

Tabuľka č. 8 Vývoj počtu obyvateľov

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet obyvateľov	717	705	659	671	648	654	636	628	613

Celkový počet obyvateľov vykazuje v sledovanom období úbytok obyvateľstva. Okrem rokov 2008 – 2009 kedy došlo k zvýšeniu počtu. Globálne však možno hovoriť o úbytku obyvateľov v rozmedzí rokov 2006-2014 o viac ako sto obyvateľov.

6.2 Prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva

Prirodzený prírastok, resp. úbytok obyvateľstva je rozdiel medzi narodenými a zomretými obyvateľmi v obci. Celoslovenský trend je spojený s vyššou mierou úmrtnosti ako pôrodnosti. Migračné saldo je rozdiel medzi počtom prisťahovaných a odsťahovaných v obci. Celkový prírastok je súčet prirodzeného prírastku a prírastku sťahovaním.

Tabuľka č. 9 Celkový prírastok obyvateľstva

Rok	Prirodzený prírastok/úbytok	Migračné saldo	Celkový prírastok
2006	-12	-5	-17
2007	-12	0	-12
2008	-7	-3	-10
2009	-17	-7	-24
2010	-9	-14	-23
2011	-3	-5	-8
2012	-11	-7	-18
2013	-10	2	-8
2014	-9	-6	-15

Z tabuľky uvedenej vyššie vyplýva, že obec Horná Mariková nevybočuje z celoslovenského trendu a teda skutočne rozdiel medzi počtom narodených a počtom zomretých sa pohybuje v negatívnych číslach. Aj samotné migračné saldo sa pohybuje v negatívnych číslach, čo znamená, že viac ľudí sa z obce odsťahuje ako prisťahuje. Od roku 2006 možno hovoriť o trvalom úbytku obyvateľstva.

6.3 Veková štruktúra

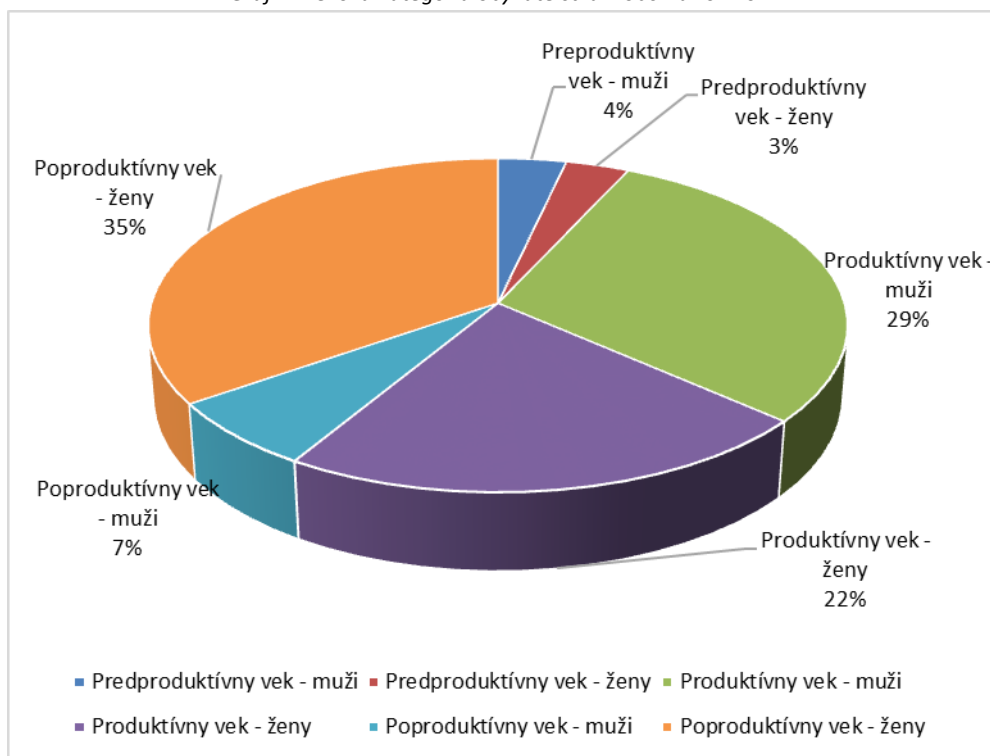
Tabuľka vekovej štruktúry obyvateľstva predstavuje rozdelenie obyvateľov do troch kategórií podľa veku. Ide o obyvateľov v predproduktívnom veku, produktívnom veku a poproduktívnom veku. Na základe tejto štatistiky možno určiť či ide o obec so staršími obyvateľmi, ktorá má nižší rozvojový potenciál, alebo o obec s mladými rodinami, kde možno očakávať nárast obyvateľstva.

Tabuľka č. 10 Veková kategória obyvateľstva

Veková kategória	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet obyvateľov celkom	717	705	659	671	648	654	636	628	613
Predproduktívny vek – muži (0-14)	52	49	42	41	38	34	27	29	28
%	15,20	14,16	12,46	12,39	11,76	10,33	8,52	9,24	9,00
Predproduktívny vek – ženy (0-14)	47	47	43	35	31	32	30	28	26
%	12,94	13,09	12,01	10,29	9,54	9,85	9,40	8,92	8,60
Produktívny vek – muži (15-59)	240	226	226	224	219	240	238	234	231
%	56,77	45,32	67,03	67,67	67,80	72,95	75,08	74,52	74,27
Produktívny vek – ženy (15-54)	201	159	160	155	152	191	187	184	174
%	55,37	44,29	44,69	45,59	47,77	58,77	58,62	58,60	57,61
Poproduktívny vek – muži (60+)	62	71	69	66	66	55	52	51	52
%	17,51	20,52	20,47	19,94	20,43	16,72	16,40	16,24	16,72
Poproduktívny vek – ženy (55+)	115	153	155	150	142	102	102	102	102
%	34,74	42,62	43,30	44,12	43,69	31,38	37,97	32,48	33,77

Graf 1: Veková kategória obyvateľstva v obci za rok 2014

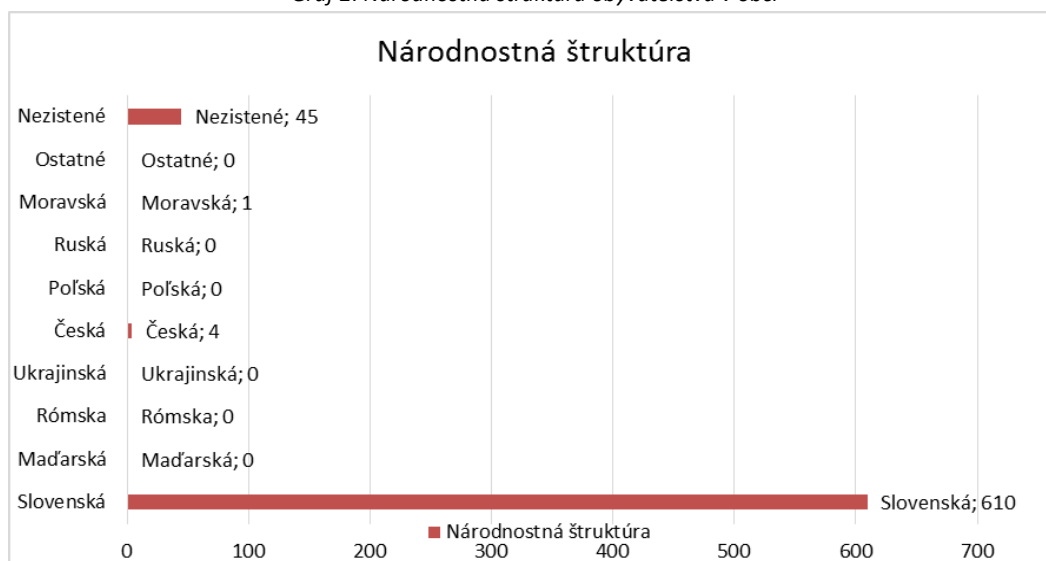

Z tabuľky a grafu vyplýva, že v obci sa nachádza najväčší podiel obyvateľov v produktívnom veku, spolu 51 %. V predproduktívnom veku je 7 % obyvateľstva a poproduktívnom veku 42% obyvateľov. Uvedený trend vykazuje starnutie obyvateľstva.

6.4 Národnostná štruktúra

Národnostná štruktúra v obci je ukazovateľom problematiky národnostných menšín, ich komunitného života a začlenenia do spoločnosti. Vzhľadom na blízkosť hraníc s Českou republikou je možné očakávať nárast českých občanov v obci.

Graf 2: Národnostná štruktúra obyvateľstva v obci

V obci má najväčší podiel slovenská národnosť, 4 obyvatelia sú zástupcovia českej národnosti a jeden moravskej. Iní zástupcovia národnostných menšín neboli zistení.

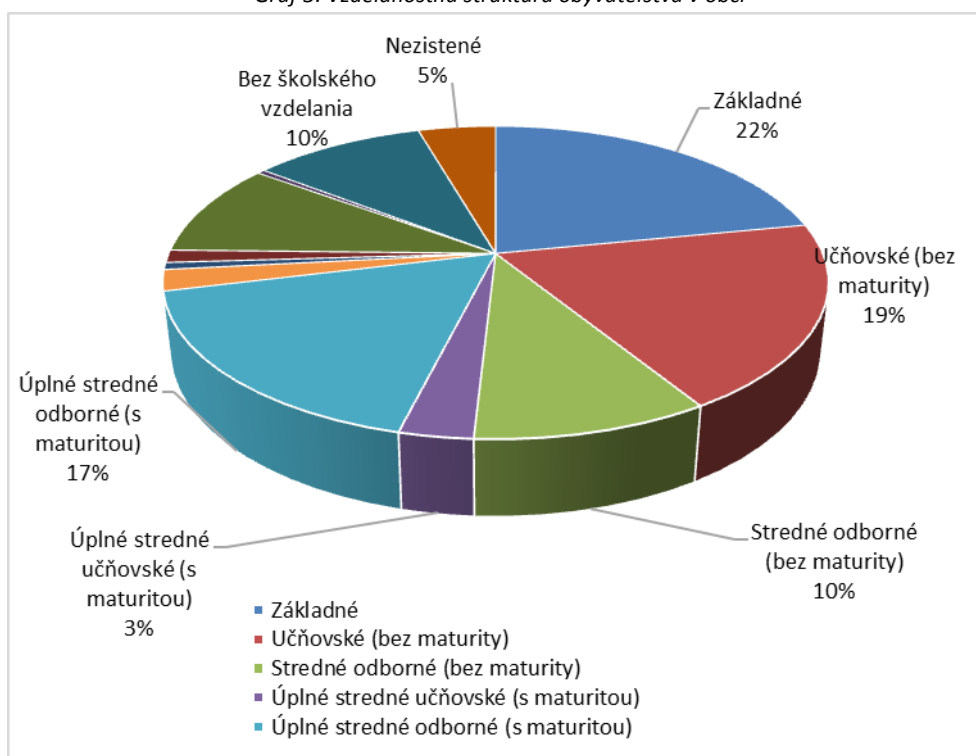
6.5 Vzdelanostná štruktúra

Vzdelanostná štruktúra predstavuje nielen úroveň vzdelania obyvateľov, ale i ich uplatnenia na trhu práce.

Tabuľka č.11 Vzdelanostná štruktúra

Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	Spolu
Základné	151
Učňovské (bez maturity)	133
Stredne odborne (bez maturity)	67
Úplne stredne učňovské (s maturitou)	21
Úplne stredne odborne (s maturitou)	119
Úplne stredne všeobecne	15
Vyššie	5
Vysokoškolské bakalárske	9
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	37
Vysokoškolské doktorandské	3
Ostatný bez udania školského vzdelania	31
Ostatný bez školského vzdelania	69
Súhrn	660

Graf 3: Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva v obci

Vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce má nasledovnú štruktúru. Najväčší podiel vzdelania je učňovské bez maturity a úplne stredné odborné s maturitou. Základné vzdelanie má 22% obyvateľov. Naopak vysokoškolské vzdelanie má 37 obyvateľov.

7. Ekonomická štruktúra

Ekonomickú štruktúru vytvárajú podnikateľské subjekty alokované v obci a ich zameranie. Podieľajú sa na tvorbe hrubého domáceho produktu, ponúkajú pracovné príležitosti a s tým súvisiace osobné dôchodky pre obyvateľstvo, prispievajú k rozvoju obce prostredníctvom miestnych daní. Sú teda hlavnou silou ekonomického rozvoja v obci. Na ekonomickom rozvoji obce sa podieľa i miestna samospráva, predovšetkým vytváraním podmienok pre rozvoj podnikania, ale i priamou podnikateľskou činnosťou.

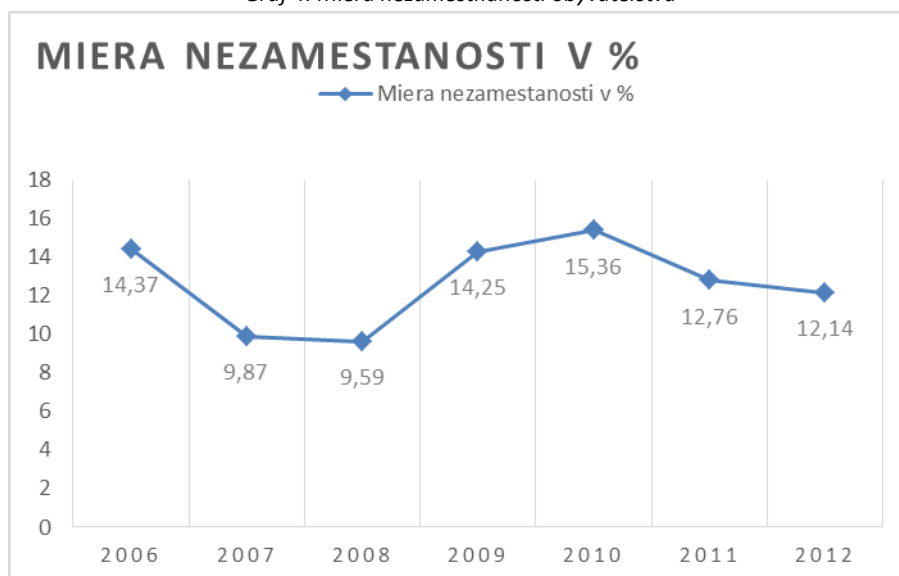
7.1 Miera nezamestnanosti

Vyjadruje pomer počtu nezamestnaných k počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva.

Tabuľka č. 12 Miera nezamestnanosti

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Miera nezamestnanosti v %	14,37	9,87	9,59	14,25	15,36	12,76	13,88

Graf 4: Miera nezamestnanosti obyvateľstva

Miera nezamestnanosti bola v obci zvýšená v rokoch 2008-2010 kedy stúpila o takmer 6 % bodov. Išlo o celoslovenský prejav svetovej krízy. Od roku 2010 možno sledovať znižovanie miery nezamestnanosti o takmer 3 %.

7.2 Evidovanie uchádzači o zamestnanie

Predstavuje počet ekonomicky aktívneho obyvateľstva, ktorí hľadajú prácu a sú ihneď pripravení nastúpiť do zamestnania

Tabuľka č. 13 Evidovanie uchádzači o zamestnanie

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet	48	38	37	54	57	55	52	59	52

7.3 Evidencia podnikateľských a mimovládnych subjektov**Formulár č. A 1 Evidencia podnikateľských subjektov**

Číslo	Názov PO/sídlo/Sk NACE:	Počet zamestnancov (2014)	Tržby (2014)	Zisk (2014)
<u>1</u>	AKL - ADAMČÍK ĽUBOMÍR	nezistené	nezistené	nezistené
<u>2</u>	VDP CZ s.r.o.	1	597 597 €	8 487 €
<u>3</u>	sta:p s. r. o.	nezistené	198 307 €	9 676 €

Formulár č. A 2 Evidencia mimovládnych organizácií

P. č.	Názov:
<u>1</u>	Klub priateľov rodinného športu
<u>2</u>	Kynologický klub Rozkvet
<u>3</u>	TJ Javorník Horná Mariková
<u>4</u>	Lesné pozemkové spoločenstvo, Urbárska obec Mariková
<u>5</u>	Zariadenie sociálnych služieb Obce Horná Mariková

Jednotlivé karty k subjektom sa nachádzajú v prílohách PHSR.

8. Sociálna infraštruktúra

8.1 Domový a bytový fond

V roku 2014 tvorí v obci bytový fond 878 súpisných čísiel rodinných domov. V bytovom dome sa nachádza 6 bytových jednotiek. Trvalo obývaných rodinných domov bolo 243. Rozvoj bytového fondu v obci sa uskutočňuje prostredníctvom rozvoja IBV, obec plánuje výstavbu 19 nájomných bytov. Prevažná väčšina rodinných domov je využívaná na chalupárčenie a je obývaná prevažne len cez víkendy a obdobie dovolení.

Obec by chcela pristúpiť k prestavbe budovy ZŠ na bytový dom s nájomnými bytmi.

Obyvatelia obce podľa tradície a prieskumov majú záujem prevažne o samostatne stojace rodinné domy. Na základe tejto skutočnosti je rozvoj obce zameraný najmä na vytvorenie nových plôch pre rozvoj bývania – formou IBV.

Cieľom je teda zvýšenie predpokladaného nárastu obyvateľstva a vytvorenie priaznivých podmienok pre zvýšenie kvality bývania. Individuálna bytová výstavba sa bude realizovať prednostne v zastavanej časti obce v existujúcich prielukách, na voľných plochách a tiež formou prestavieb a nadstavieb existujúceho bytového fondu.

8.2 Školstvo

V obci sa do roku 2008 nachádzalo predškolské a školské zariadenie pre I. stupeň. Vzhľadom k nízkemu počtu navštevujúcich detí, boli od 1. septembra 2008 umiestnené do škôlky a školy v Dolnej Marikovej. Problematickým bodom v rozvoji obce ostáva budova Základnej školy, kde sa uvažuje o viacerých možnostiach využitia.

8.3 Zdravotníctvo

Zdravotnú starostlivosť poskytuje obyvateľom obce zdravotné stredisko pre dospelých, zdravotné stredisko pre deti a dorast v susednej obci Dolná Mariková. Odborné vyšetrenia poskytujú pre obyvateľov obce ambulancie v Považskej Bystrici.

8.4 Sociálna starostlivosť

V obci sa nachádza Zariadenie sociálnych služieb Obce Horná Mariková na Pagaňove, v zariadení je ubytovaných 30 žien a 7 mužov. K dispozícii majú veľkú jedáleň, čajovňu – vybavenú televízorom, videom, knižnicou, spoločenskými hrami. Súčasťou zariadenia je aj krásna vysvätená kaplnka, v ktorej sa každú nedeľu konajú bohoslužby. Toto zariadenie prešlo dňom 1.1.2014 do správy obce, dnes zamestnáva 20 zamestnancov. Od tohto obdobia obec zabezpečila mimo iné rekonštrukciu kotolne tohto zariadenia, rekonštrukciu elektrickej prípojky, vybudovanie sociálneho zariadenia, rozšírenie ubytovacích kapacít, oplatenie areálu a vybudovanie bezbariérového chodníka, za čo bola Obec Horná Mariková ocenená ziskom prestížnej ceny „Oskar bez bariér za rok 2014“.

Taktiež sa v obci nachádza Zariadenie pre seniorov Panda n.o. Ide o dvojpodlažnú budovu ktorá je rokom 2013 zrekonštruovaná a celé priestorové vybavenie je riešené bezbariérovo.

so zreteľom na bezpečnosť a spokojnosť prijímateľov sociálnych služieb, ubytovanie je zabezpečené v 1 a 2 lôžkových izbách s celkovou kapacitou 30 lôžok s celoročným pobytom pre samostatných - vitálnych seniorov, čiastočne alebo úplne imobilných seniorov i pre seniorov s poruchami pamäte.

Taktiež je pre starších občanov poskytovaná opatrovateľská služba, v rámci ktorej pracuje 5 opatrovateľiek.

8.5 Spoločenský, kultúrny a športový život

Služby a spoločenský život

V Hornej Marikovej sa nachádza jedna predajňa potravín patriaca COOP Jednote, pohostinstvo Modlatín, ktoré prevádzkuje súkromná podnikateľka. Návštevníci obce majú možnosť ubytovať sa aj na súkromí, resp. v chatách nachádzajúcich sa v katastrálnom území obce.

Obec realizovala viacero projektov pre zveľadenie obecného majetku a vytvorenie oddychových priestorov pre obyvateľov ale i návštevníkov obce.

V roku 2011 sa začalo s úpravami plochy ležiacej medzi kultúrnym domom a skanzenom. Zámerom bolo vytvoriť „vodorovnú plochu“, ktorá by mohla byť využívaná pri rôznych kultúrnych, či športových podujatiach, výcviku hasičského družstva a iných akciách v obci. Zároveň by dotvárala celok upraveného priestoru centra obce o výmere cca 2000 m². Na plochu bolo navezených viacero vrstiev podkladového materiálu, následne bola zavezená ornica a vysiatá trávou. Osadené boli i parkové lavičky. Priestor bol využívaný ako plocha pre loptové hry.

Priestor medzi budovou obecného úradu a štátnou cestou III. triedy bol upravený pri jarnej brigáde v obci „Sobota pre obec“ vysadením 160 ks sadeníc krušpánu, vybudovaním prepojujacieho chodníka so zámkovou dlažbou a schodmi smerom k zastávke SAD . V strede boli osadené štyri lavičky na kamenných podstavcoch. Obidva priestory by mali slúžiť občanom a návštevníkom obce pre bežné posedenie, či odpočinok. Plochy boli upravené za pomoci financií, ktoré obec získala na základe podaného projektu v rámci programu pre Rozvoj vidieka z rezervy Úradu vlády. Dotácia predstavovala sumu 3 000,- eur.

V centre obce došlo k úpravám v rámci projektu podaného cez Miestnu akčnú skupinu (MAS). V rámci tohto projektu bola upravená plocha oproti kostolu, vybudovaný parkový chodník o dĺžke 84 metrov, terén bol zrovnaný, plocha získala vzhľad parku, čo dotvorili osadené parkové lavičky.

V roku 2015 bola za pomoci dotácie z Ministerstva financií upravená plocha pred miestnym cintorínom, bol vybudovaný chodník s bezbariérovými prístupmi, bol rúrami prekrytý nebezpečný kanál, boli vyhotovené čistiace šachty a celý priestor bol upravený. Zároveň prebehla rekonštrukcia príslušného oplatenia cintorína. V časti prístupu na cintorín bola

m3upravená plocha pre zhromažďovanie komunálneho odpadu. Pôvodné 7m3 kontajnery boli nahradené 1100l kontajnermi, ktoré sú vyvážané každý týždeň.

V roku 2015 s finančnou podporou Úradu vlády SR, program „Podpora rozvoja športu na rok 2015“ bolo realizované multifunkčné ihrisko s umelou trávou, ktoré umožňuje prevádzkovať na tejto ploche športy ako minifutbal, nohejbal, volejbal, tenis a v zimnom období korčuľovanie.

Ubytovanie

Chata Javorník

Ide o nové zariadenie a poskytuje ubytovanie je v apartmánoch a dvojposteľových izbách situovaných na dvoch poschodiach. Su tu 2 apartmány pre 5 osôb, 2 apartmány pre 4 osoby a 4 izby pre 2 osoby. Kapacita chaty je cca 30 miest spolu aj s prístelkami. Všetky apartmány sú vybavené vlastným sociálnym zariadením a sprchovým kútom.

Stravovanie je zabezpečené v jedálni o kapacite 150 miest. Jedálny lístok je postavený na tradičnej domácej kuchyni a chuti návštevníkov strediska. Už tradične sa koná zabíjačka na snehu, kde sa podávajú zabíjačkové špeciality slovenskej kuchyne počas jedného zimného víkendu. K dispozícii je aj denný a nočný bar. Chata Javorník je umiestnená priamo pod lyžiarskym vlekom s výhľadom na svah.

Obrázok č. 4 Chata Javorník

Horský hotel – Eva Mária

Kapacita penziónu je 31 stálych lôžok + 9 prísteliek. Ubytovanie je možné v dvoj, troj a štvorlôžkových izbách s možnosťou prístelky. Každá izba je vybavená sprchovacím kútom a vlastným sociálnym zariadením, TV SAT, WIFI. V zariadení sa nachádza aj reštaurácia, ktorá slúži nielen ubytovaným hosťom, ale i návštevníkom a turistom z okolia.

Obrázok č. 5 Horský hotel Eva-Mária

Bungalovy Rybník Modlatín

Ubytovanie v štyroch samostatných bungalovoch s kapacitou 8 lôžok. Každý bungalov je rozdelený na dve časti s vlastným vchodom. Každá časť poskytuje ubytovanie pre 4 osoby a skladá sa z dvojlôžkovej spálne a obývačky s možnosťou ďalších dvoch lôžok.

V zariadení sa nachádza i sauna, asfaltové ihrisko prispôsobené pre viacero druhov športových aktivít. Pekne upravený areál sa pýši rybníkom, kde návštevníci môžu chytať ryby.

Obrázok č. 5 Bungalovy Rybník Modlatín

Drevenica Tami

Tento objekt sa nachádza v časti Usudička. Ponúka ubytovanie v troch pekne zariadených izbách (1x4, 2x2) s celkovou kapacitou 8 lôžok s možnosťou dvoch prísteliek.

Obrázok č. 6 Dravenica Tami

Chata u richtára

Chata je vhodná pre 12 osôb. Hostom ponúkame ubytovanie v troj, štvor a päťlôžkovej izbe. Sú tu 2 sprchovacie kúty s toaletami, zvlášť pre pánov a zvlášť pre dámy. Kuchynka je plne vybavená riadom a elektrospotrebičmi. V areáli objektu je i vonkajšie posedenie altánok, gril a kotlík na varenie gulášu.

Obrázok č. 7 Chata u richtára

Chata Viktória

Chata má dve trojposteľové spálne na poschodí a jednu štvorlôžkovú spálňu na prízemí. Voľný čas môžete tráviť v spoločenskej miestnosti s krbom, ktorá je prepojená s plne zariadenou kuchyňou. Chata má kúpeľňu (sprchovací kút, umývadlo a toaletu). K chate patrí veľká vonkajšia terasa s posedením, krbom, ohniskom, kotlíkom na guláš a grilom. Dovolenku si môžete spríjemniť hraním biliardu, šípok, bicyklovaním (bicykle k dispozícii). Pre deti je pripravená trampolína a sánky

Obrázok č.8 Chata Viktória

Horský hotel Ráztoka

Problematickým prvkom rozvoja obce ostáva Horský hotel Ráztoka. Hotel bol skolaudovaný a daný do prevádzky v roku 1982. Do podriadenosti hotela v tej dobe patrili aj rybník a lyžiarsky vleč. V osemdesiatich rokoch bol hotel využívaný návštevníkmi nie len domácim, ale veľmi obľúbený bol u návštevníkov z Maďarska, Poľska, Nemeckej demokratickej republiky i ďalších krajín. Tiež bol využívaný pri organizovaní rôznych akcií v okrese. Viacerí naši občania tam našli prácu, mnohí si ho zvolili za miesto svojej svadobnej hostiny. Dnes je vlastníkom spoločnosti, ktorá je v konkurze. Obec nemá dosah na majiteľa hotela, ktorý je už v správe exekútorského úradu a určený na odpredaj za cenu 4€/m² plocha pozemku.

Administratíva

V obci je od roku 1954 samostatný obecný úrad, ktorý zastrešuje matričný úrad aj dnes aj stavebný úrad. Pošta je umiestnená v budove viacúčelovej budovy OcU, v prevádzke každý pracovný deň. V prevádzke je taktiež knižnica, ktorá je pre verejnosť otvorená 2 krát do týždňa.

Kultúra

V obci sa každoročne koná množstvo spoločenských a kultúrnych podujatí pre obyvateľov obce. Sú to aktivity miestneho vidieckeho charakteru, ktoré sú spojené s históriou a zvyklosťami obce.

V rámci kultúrnych podujatí obec každoročne organizuje stávanie mája, deň detí, deň matiek, karneval pre deti aj dospelých, Mikuláš, posedenie s prestárlymi obyvateľmi a pod.

Najznámejším kultúrnym podujatím obce sú každoročné Marikovské folklórne slávnosti, Stretnutie heligónkárov v Hornej Marikovej, Obecný ples a ďalšie. Medzi spoločenské podujatia športového charakteru patrí najmä každoročný stolnotenisový turnaj.

Centrom kultúrneho života je obecný kultúrny dom a príslušná dedinský skanzen, ktorý bol rekonštruovaný v roku 2012, kedy bolo rozšírené javisko a zároveň bolo toto javisko prekryté strechou. Tu sa organizujú rozličné kultúrne podujatia, ktoré začínajú plesovou sezónou, pokračujú vystúpeniami detských folklórnych súborov a speváckych skupín, oslavami významných jubileí a výročí, divadelnými predstaveniami a mnohými ďalšími podujatiami.

Na organizácii spoločenského života sa podieľa aj obecná samospráva nielen formou poskytovania obecných priestorov pre kultúrne vyžitie obyvateľstva, ale taktiež spolupodieľaním na organizovaní kultúrnych, spoločenských a športových podujatí.

Kultúrna a spoločenská činnosť patrí medzi hlavné oblasti, ktoré spadajú pod správu obce. Spoločenský a kultúrny život sa v obci rozvíja pôsobením viacerých záujmových združení, spolkov a organizovaním kultúrnych podujatí a akcií.

Folklórna skupina

V roku 1976 vznikla pri Základnej organizácii Slovenského zväzu žien Horná Mariková ženská spevácka skupina, ktorá v ďalších rokoch účinkovala pri rôznych kultúrno-spoločenských podujatiach v obci. Folklórna skupina sa doteraz prezentuje na okresných súťažiach, kde niekoľkokrát získala výborné umiestnenie a niekoľko ocenení. Účinkuje na rôznych kultúrno-spoločenských podujatiach organizovaných Považským osvetovým strediskom v Považskej Bystrici, na akciách v okrese, i mimo neho.

Súčasťou Folklórnej skupiny je mužská spevácka skupina a deti združujúci súbor „Žrnovanček“.

Folklórna skupina plnila a aj v súčasnosti plní významnú a v súčasnej dobe nenahraditeľnú úlohu pri rozvoji kultúry v obci, pravidelne účinkuje na Marikovských folklórnych slávnostiach a na ďalších kultúrnych a spoločenských podujatiach v obci. Svojimi vystúpeniami približuje zvyky a život našich predkov.

Šport

Dobrovoľný hasičský zbor Horná Mariková

Po viacročnej prestávke sa podarilo v roku 2013 zorganizovať skupinu mladých členov hasičskej jednotky k nácviku požiarnych činností pre účasť na súťaži. Vyvrcholením bola účasť nášho družstva z Hornej Marikovej na požiarňických súťažiach v rámci okresu.

V minulých rokoch naši požiarnici zasahovali, alebo asistovali štátnym požiarnikom pri požiaroch na území obce, jednalo sa hlavne o lesné požiare v Ráztoke a v Udíčke, požiar hospodárskej budovy, ale i o požiar vznieteného komína v Dolnej Marikovej, či požiar drevenice v MČ Modlatín. Vycvičená a pripravená jednotka je predpokladom zníženia možných škôd skorým a odborným zásahom. Zároveň svojou činnosťou, nácvikmi a demonštráciou hasiacich techník preventívne pôsobí na výchovu občanov. Dnes má hasičský zbor z Hornej Marikovej 22 členov. Z toho 13 členov absolvovalo základný hasičský kurz. V roku 2015 sa podarilo získať dotáciu na repasáciu požiarňického vozidla Tatra 148 CAS v hodnote 90 000Eur. Vozidlo je po technickej stránke plne akcieschopné.

Cestovný ruch

Poloha obce je priam predurčená na rozvoj cestovného ruchu. Krásna príroda, historické a kultúrne pamiatky na okolí, vyznačené turistické i cyklistické trasy vytvárajú podmienky i pre náročnejších návštevníkov a cestovateľov. Medzi hlavných ťahúňov v rozvoji cestovného ruchu patrí poskytovaním služieb lyžiarske stredisko SKI Ráztoka.

Lyžiarske stredisko SKI RAZTOKA ponúka skvelé lyžovanie a nádhernú prírodu. Akcie na snehu, bez snehu, v chate i vynikajúcu domácu kuchyňu. Za mrazivých dní príjemné teplo krbu a za letných horúčav úžasný chládok lesa.

Obec ponúka možnosť aktívnej letnej a zimnej turistiky s vyznačenými turistickými trasami z obce a napojením na značené turistické trasy po hrebeňoch okolitých kopcov napr: (Kaštieľ Orlové 20km, Považský hrad 23km, Manínska tiesňava 25km, turistické trasy smer Čertov), alebo vybudované cyklotrasy po hrebene Javorníkov, s ich novým rozšírením v katastri obce.

V roku 2015 boli vytvorené nové cyklistické trasy vedúce po štátnej ceste zo smeru od Považskej Bystrice a pokračujúce po trasách smerom:

- I. Modlatín – Žrnové – Tupov – Stolečné – Frňovské sedlo s napojením na hrebeňovú trasu na Javorníkoch
- II. Modlatín – odbočka pod Vlkovom smer altánok – križovatka pod Frňovským sedlom – Stolečné – križovatka pod Stolečným – štátna cesta nad Vlkovom.
- III. Štátna cesta nad Vlkovom – Stolečné – križovatka pod Frňovským sedlom – Frňovské sedlo.

Z uvedených trás je zrejmé, že trasy je možné na križovatkách v rôznych variantoch meniť.

Pre milovníkov hubárčenia sú tu nepreberné možnosti naplnenia svojej záľuby od jari do neskorej jesene. Zimné pobyty ponúkajú skvelú možnosť lyžovania na zjazdovke s troma lyžiarskymi vlekmí, pre dospelých 1000m a 720m dlhé vleky (spodná stanica 637 m.n.m. a vrchná stanica 850 m.n.m.) a pre deti vlek o dĺžke 250m, ďalej ešte kvalitné upravované bežkárске trasy o dĺžke 120 km.

Na kótach Suchovrč, Šmarhanov a Orgoňova Kyčera by sme chceli v budúcnosti vybudovať turistické rozhľadne.

V niektorých častiach obce, zvlášť osady a miestne časti Rovné, Zemanovci, Jurekov, Kulíncovci, Hrebeň, Udíčka, Ráztoka, Medvedínek, Vlkov, Richtárovci, Žrnové a Hlboké sa zachovala i časť ľudovej zrubovej zástavby. Prevažná väčšina pôvodných horských osád sa mení na rekreačnú oblasť. Postupne rastie a rozširuje sa vybavenosť službami pre turistov. V Ráztoke sa nachádza jediný drevený kostolík v okrese, ktorý bol v minulých rokoch zrekonštruovaný.

V súvislosti s existenciou Marikovských osád by sme chceli za využitia zdrojov z fondov EÚ pripraviť projekt značenia prístupu do osád s osadením informačných tabúl a smerovníkov.

Cestovný ruch v obci je postavený na 4 základných bodoch:

- aktívny oddych - turistika, hubárčenie, rybačka, zimné športy, pretek doma robených traktorov, využívanie možností Multifunkčného ihriska
- folklór - každoročne konané Folklorné slávnosti, heligónkarské slávnosti, ľudové remeslá, kroje, ľudové zvyky
- záujemcovia o neprebádanú históriu - neznáme písmo vykresané do kameňa, archeologické nálezy.
- relax pri sladkom "ničnerobení" v romantickom prostredí marikovských lazov.

9. Vplyv miestnej samosprávy na ekonomiku obce

Na dosiahnutie cieľov v rámci rozvoja miestnej ekonomiky obce slúžia nasledovné nástroje:

- *Finančné nástroje* - daňové právomoci pozostávajúce z miestnych daní, predovšetkým dane z nehnuteľností a miestne poplatky za komunálny odpad
- *Využitie majetku* - príprava a prenájom nehnuteľností sústredené na podnikateľské aktivity
- *Marketingové nástroje samosprávy*

9.1 Finančné a rozpočtové hospodárenie obce

Finančné hospodárenie je riadené najmä rozpočtom obce, ktorý vyjadruje ekonomickú hospodárnosť obce. Spustením fiškálnej decentralizácie po roku 2005 boli posilnené príjmy samospráv prostredníctvom právomocí, ktoré determinovali výšku miestnych daní. Zaviedol sa systém prerozdeľovania daní z príjmu fyzických osôb medzi jednotlivé obce a stali sa vlastným príjmom pre obce. Daňové príjmy predstavujú pre rozpočet proces stabilné a opakovateľné zložky. Naopak nedaňové príjmy majú doplnkový charakter, ktoré vychádzajú z vlastníctva, prevodu majetku a činností obce.

A2. Analýza vonkajšieho prostredia

1. STEEP Analýza

STEER analýza resp. analýza vonkajšieho prostredia zohľadňuje vplyv STEER faktorov. Ide o faktory v oblasti sociálnej, technologickej, ekonomickej a politickej. Tieto faktory ovplyvňujú najmä miestny rozvoj. Všetky faktory sú vzájomne späté a nie je možné ich posudzovať oddelene.

Formulár č A. 3 STEER Analýza

Sociálne prostredie	Technologické prostredie	Ekonomické prostredie	Environmentálne prostredie	Politické prostredie
Zmeny populácie- zvyšovanie počtu vysokoškolsky vzdelaných ľudí	Využívanie IKT pre komunikáciu s obyvateľstvom obce a zabezpečenie skvalitnenia verejných služieb	Využívanie doplnkových zdrojov financovania z EÚ pre spolufinancovanie projektov	Zvyšovanie environmentálneho zaťaženia	Administratívna pripravenosť SR na čerpanie finančných prostriedkov z EÚ
	Zavádzanie inovatívnych prvkov u zamestnávateľov	Nové pracovné príležitosti	Zistenie doposiaľ neobjavených environmentálnych záťaží	Komplikovaná legislatíva v oblasti verejného obstarávania
		Vyriešenie dopravného zaťaženia		
		Daňové zaťaženie		

A3. Zhodnotenie súčasného stavu územia

1. SWOT analýza

Formulár č. A4 SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
Hospodárske	Hospodárske
<ul style="list-style-type: none">Vhodné podmienky pre rozvoj drevospracujúceho a lesného hospodárstvadostatok pracovnej sily pre priemyselvýhodná geografická poloha v blízkosti dvoch okresných miestvybudovaná sieť na rozvod elektrickej energieexistencia verejného osvetleniaexistencia verejného rozhlasuvyhovujúci systém regionálnej autobusovej dopravyexistencia obecných studnípravidelný odvoz TKO a separovanieexistencia vhodných plôch pre budovanie oddychových častírekonštrukcia obecných budovspolupráca s podnikateľským sektorompodpora podnikateľov a vytvorenie vhodných podnikateľských podmienokčerpanie prostriedkov EÚlyžiarske strediskoviacero ubytovacích a stravovacích možnostíviacero podnikateľov v CR v obcirealizovaná ROEPexistencia sociálnych zariadení,v blízkosti obce prechádzajúce cesta diaľničného typu D1 prepájajúca severnú a juhozápadnú časť Slovenska medzinárodného významu,vybudovaný systém protipovodňovej ochrany,pokrytie signálom mobilných operátorovpostupne zavádzané služby eGovernemtu a elektronizácia služieb štátnej správy a samosprávy	<ul style="list-style-type: none">nízky rozpočet obce nedovoľuje v dostatočnej miere podporovať podnikateľské aktivity obyvateľstva,nedostatok investičného kapitálu z vlastných zdrojov,vysoká finančná zaťaženosť a administratívne bariéry obmedzujúce rozvoj podnikania,nedostatočné využitie existujúcich výrobných kapacít,nedostatočná podpora poľnohospodárskych podnikov,nevysiešené vlastnícke vzťahy k pozemkom a stavbám, ktoré sa môžu stať prekážkou pri rozvoji podnikateľských aktivít,chátrajúci hotel Ráztoka v obcizlý technický stav ciest a komunikáciíabsencia železničnej dopravynízky rozpočet obce nedovoľuje potrebnú podporu podnikanianedostatok vlastného investičného kapitálunedobudovaná technická infraštruktúraodliv mladých ľudíabsencia stavebných pozemkov vo vlastníctve obceadministratívna náročnosť pri získavaní prostriedkov z fondov EÚnerozširovanie bytového fondunevyhovujúci stav miestnych komunikáciíabsencia verejnej vodovodnej sieteabsencia plynofikácie obceabsencia kanalizačnej sieteroztrúsenosť osádnevyhovujúci stav korýt miestnych tokovnedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúryabsencia chodníkov popri cestách a komunikáciáchnízky počet užívateľov internetumnoho miestnych komunikácií je bez asfaltového povrchu a nie sú majetkovo vysporiadanénedostatok parkovacích miest v obciabsencia optických dátových rozvodovabsencia podnikateľských subjektov s majetkovou účasťou obce,
Sociálne	Sociálne
<ul style="list-style-type: none">vybudovaná oddychová zóna v centre obceopatrovateľská služba zabezpečovaná obcoufungujúci domov sociálnych služieb pod správou obcerozvoz obedov dôchodcomexistencia klubu dôchodcovexistencia zdravotného strediska s lekárnou v susednej obcirozvinutá sieť sociálnych zariadení a služiebmnožstvo ubytovacích zariadení a hotelovexistencia futbalového ihriskaexistencia poľovných revírovexistencia cyklotrásexistencia turistických chodníkovčinný dobrovoľný hasičský zbor	<ul style="list-style-type: none">nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich a výstavbu nových športovo-rekreačných objektovnedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeženedostatok finančných prostriedkov pre činnosť kultúrnych zariadení a ich rozvojnerozvinutá kultúrna turistikaslabá propagácia kultúrnych aktivít obcenedostatočne rozvinutý cestovný ruchnedostatočná informovanosť obyvateľstva o možnostiach podnikania v cestovnom ruchunedostatočná propagácia obce a regiónunedostatočná spolupráca s cestovnými kancelárkamislabá propagácia ľudových tradícií a remesiel, ako i

<ul style="list-style-type: none">• existencia lyžiarskeho strediska• dlhoročná história obce, tradície,• prítomnosť kultúrnych pamiatok• pravidelné kultúrne aktivity : oslava Dňa matiek, posedenie s prestárlými občanmi, kultúrne akcie pre deti na MDD, Mikuláš, divadelné predstavenia, stavenie májov, víťanie detí do života, jubilejné sobáše, spoločenské plesy, zábavy a diskotéky,• udržiavané tradície a zvyky : víťanie nového roka, stavenie májov, víťanie detí do života, oslavy výročia obce,• rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru,• dobré kultúrne povedomie obyvateľov,• existencia kultúrneho domu• dostatočná kapacita kultúrneho domu• strategická východisková poloha na poznávacíe výlety do širšieho okolia obce,	<ul style="list-style-type: none">• miestnych špecifik• nedostatok športovísk potenciálne využiteľných návštevníkmi obce• chýba rekreačné zázemie obce,
Environmentálne	Environmentálne
<ul style="list-style-type: none">• prírodné bohatstvo s lesmi, pasienkami,• veľké plochy lesov vhodných na rekreáciu,• vysoká hustota vzácných prírodných úkazov,• existencia separovaného zberu,• zabezpečený systém odvozu a likvidácie komunálneho odpadu,• fungujúci systém odvozu a likvidácie TKO,• existencia protipovodňových opatrení na rieke Váh,	<ul style="list-style-type: none">• 98 % obyvateľstva využíva pevné palivá pri zásobovaní teplom,• absencia rozvodnej siete plynu,• nedobudovaná vodovodná sieť,• nedobudované splašková kanalizácia,• nedobudovaná dažďová kanalizácia,• nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP,• nedostatočná informovanosť obyvateľstva o stave ŽP,• nedostatok technických kapacít zberu, dopravy, triedenia, zhodnocovania a likvidácie odpadov,• kyslé dažde znehodnocujúce lesný porast v okolí,• existencia čiernych skládok,
Príležitosti	Ohrozenia
Hospodárske	Hospodárske
<ul style="list-style-type: none">• využitie prírodného potenciálu (rozvoj ekoturizmu)• nadviazanie nových partnerstiev na úrovni SR a aj v zahraničí• orientácia na efektívne partnerstvá a kooperáciu aktérov regionálneho rozvoja• vysporiadanie pozemkov• ideálne podmienky na rozvoj cestovného ruchu,• možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, zahraničné investície,• podpora rozvojových investícií,• vytvorenie nových pracovných miest najmä v malom a strednom podnikaní a službách,• zlepšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľstva môže byť hybnou silou rozvoja podnikateľských aktivít,• plynifikácia obce• zriadenie vysokorychlostného Internetu DSL, prípadne WI – FI, ktorý by bol významným pozitívnym prvkom pri hľadaní si zamestnania a rozvoji podnikateľských aktivít,• dobudovanie plynovej, kanalizačnej a vodovodnej siete v obci• rozšírenie drevovýroby,• maximálna podpora podnikateľov a vytváranie vhodných podnikateľských podmienok,• rozvoj informačných technológií – lepší prístup k informáciám,• rozvoj environmentálne vhodných technológií,• spájanie pravidelných, tradičných kultúrnych aktivít s podnikateľskými aktivitami, resp. organizovanie kultúrnych aktivít pre podnikateľské účely (poznávacia a kultúrna turistika),• rekonštrukcia miestnych komunikácií,	<ul style="list-style-type: none">• pomalá výstavba, modernizácia a rekonštrukcia technickej infraštruktúry,• administratívne opatrenia obmedzujúce plnohodnotný rozvoj cestovného ruchu,• veľká administratívna náročnosť pre získanie financií zo štátnych dotácií a z fondov EU,• nedostatok investičného kapitálu,• neochota obyvateľov uskutočňovať podnikateľské aktivity,• neochota obyvateľov investovať do ďalšieho vzdelávania,• malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu,• zhoršujúci sa stav obecnych stavieb a komunikácií,• absencia chodníkov popri miestnych cestných komunikáciách,• nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov,• nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk,• zvyšujúce sa náklady na údržbu a opravy cestnej infraštruktúry,• oneskorená výstavba a modernizácia cestnej siete,• spomalenie hospodárskeho rastu,• narastanie environmentálneho zaťaženia,• trvalý presun cestujúcich z verejnej osobnej dopravy na individuálnu dopravu,• nedostatočná kvalita právneho rámca výkonu činností verejnej správy,• zvyšovanie komunikačnej a administratívnej náročnosti výkonu činností verejnej správy vo vzťahu k externému, ako aj internému prostrediu,

<i>Sociálne</i>	<i>Sociálne</i>
<ul style="list-style-type: none">rozšírenie opatrovateľskej služby,zlepšenie štandardu zdravotníckych zariadení v dostupných zariadeniach,podpora rozvoja sociálnych služieb, a iných opatrení, projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín podľa ich špecifických potrieb,možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚzvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľstva, žiakov a učiteľovúprava cyklotrás a turistických chodníkovrozvinúť kultúrne povedomie a tradície mládežecezhraničná spolupráca s ČR vo všetkých oblastiach životalepšia koordinovanosť a propagácia podujatí obce a okolitých obcíobnova tradícií a remesielpodpora miestnych spolkovvyužitie priestorov ZŠvybudovanie predajných stánkov,každoročné folklórne slávnosti,výstavba izby folklóru a zvyklostí obce,rozvoj sponzorovania kultúry,obnova zanikajúcich tradícií,vydanie multimediálnych propagačných materiálov o obci, jej kultúrnom dedičstve a tradícií,zefektívnenie spolupráce s okolitými obcami na regionálnej úrovni,vybudovanie vnútorného orientačného systému /označenie ulíc, budov, lokalít, orientačná mapa/,vydávanie obecných novín, propagačné materiály,využitie vodnej plochy „Priehradu mládeže Nosice“,možnosť rozvíjať agroturistiku,možnosť rozvoja oddychovej turistiky v okolímožnosti rozvoja cykloturistických, jazdeckých a náučných chodníkov,vytypovanie lokality na rozvoj rekreačných aktivít,výstavba rekreačného zariadenia v majetku obce,	<ul style="list-style-type: none">rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii,zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva,nízky záujem zamestnávateľov o prijímanie uchádzačov o zamestnanie na podporované pracovné miesta,nedostatočný záujem zamestnávateľov o udržateľnosť vytvorených pracovných miest,zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí,zvyšujúce sa finančné náklady na sociálne služby a iné opatrenia pretrvávajúcim poskytovaním tradičných foriem pomoci a služieb pobytového charakteru a riziko znižovania kvality života občanov finančnou náročnosťou sociálnych služieb pre klienta,nepriaznivý demografický vývoj,nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov,nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov,nárast sociálnej ohrozenosti mládeže,nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nových športovo-rekreačných objektov,neochota ľudí investovať a započat podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu,zaostávanie obce v rozvoji CR sa nakoniec odrazí v úrovni kvality života jeho obyvateľov,predstih „konkurenčných obcí“ v oblasti poznávacej turistiky, športovej a pobytovej turistiky,nezáujem obyvateľov o rozvoj svojho kultúrneho povedomia,slabá podpora kultúry zo strany štátu a VUC,posun priorit mládeže ku konzumnej kultúre,nedostatok finančných prostriedkov na šírenie miestnej kultúry za hranice katastrálneho územia na obce,neuskutočnená rekonštrukcia kultúrneho domu,
<i>Environmentálne</i>	<i>Environmentálne</i>
<ul style="list-style-type: none">rozšírenie kanalizačnej sietevybudovanie verejného vodovoduúprava koryt a brehov riekzmena palivovej základnevyužívanie alternatívnych a obnoviteľných zdrojov energiezachovanie a propagácia prírodného dedičstvaodstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôdzvýšiť povedomie obyvateľstva v oblasti životného prostrediamožnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚvybudovanie nových zberných stanovišť na separovaný odpad,zakúpenie nádob na sklo, papier, plasty,úprava verejných plôch,rekonštrukcia miestnych komunikácií,	<ul style="list-style-type: none">ohrozená kvalita spodnej vodynedostatok pitnej vodyrozvoj „tvrdého“ turizmu, ktorý neberie ohľad na potreby miestneho obyvateľstva a prostredianadmerná hospodárska činnosť negatívne vplyvajúca na stav životného prostredianadmerné využívanie fosílnych palív domácnosťamiznečistenie ovzdušia strednými zdrojmi znečisteniazníženie biodiverzitynárast množstva vyprodukovanýchzhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmernej hospodárskej činnosti v ostatných častiach kraja,znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia,dopady na zdravotný stav obyvateľov,zníženie biodiverzity,pretrvávajúce vykurovanie hlavne tuhými palivami,nárast množstva vyvázaných odpadov,nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi,neriešenie problému existencie „čiernych“ skládok,

2. Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík

Formulár č. A 5 Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík

Druh rizika	Objekt rizika	Zdroj rizika	Nežiaduce dôsledky	Pravdepodobnosť
Individuálne	Územie	Nezáujem partnerov/obyvateľov o realizáciu PHSR	Nenaplnenie stanovených cieľov PHSR	Nízka
Technické	Územie	Dopravná zaťaženosť územia – preprava vyťaženého dreva	Zaťaženie životného prostredia	Vysoká
Ekologické	Územie	Zistenie doposiaľ neobjavených starých environmentálnych záťaží	Zvyšovanie znečistenia životného prostredia	Nízka
Sociálne	Územie	Nedostatočné kapacity	Odliv obyvateľstva	Stredná
Ekonomické	Územie	Neatraktívne prostredie pre investorov	Zvyšovanie nezamestnanosti	Vysoká

2 Strategická časť

Strategická časť obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik a určí hlavné ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia.

Stratégia vyplýva z názorov a požiadaviek obyvateľov obce, zo SWOT analýzy a realizovaných analýz. Definovanie globálneho cieľa a strategických cieľov v jednotlivých oblastiach rozvoja obce je dôležité najmä z hľadiska naplnenia rozvojových zámerov a priorít obce.

Obsah:

- Vízia územia
- Formulácia a návrh stratégie
- Výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách – oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálna, environmentálna)

1 Vízia obce

V súvislosti s Národnou stratégiou regionálneho rozvoja, ktorá predstavuje víziu, že regióny budú schopné využívať svoj vnútorný potenciál ako svoju konkurenčnú výhodu za účelom zvyšovania kvality života lokálneho obyvateľstva, a zároveň v jednotlivých regiónoch budú znižované vnútroregionálne rozdiely:

Obec Horná Mariková bude

- ekonomicky rozvíjajúca sa obec, ktorá podporuje podnikateľov vo vidieckom cestovnom ruchu, tvorbu nových pracovných miest.
- Sociálne a spoločensky atraktívna obec – ktorá bude plniť funkciu miesta pre aktívny život všetkých trvale žijúcich obyvateľov, starším obyvateľom zabezpečí všetky základné potreby pre plnohodnotný život v dôchodkovom veku, opatrovateľskú službu a sociálnu starostlivosť, pre mladých ľudí možnosť zakladania spolkov, aktívneho stretávania sa, možnosti pre využitie voľného času, tvorba voľnočasových aktivít a spoločenského, kultúrneho a športového vyžitia, vytvorenie vhodných podmienok pre mladé rodiny s deťmi, znižovanie kriminality, vybudovanie atraktívnej obce nielen pre obyvateľov ale i pre turistov a návštevníkov
- obec so zdravým životným prostredím s modernou interaktívne komunikujúcou samosprávou v ekologicky zdravom, tichom a príťažlivom prostredí

Pre roky 2015-2025 s rešpektovaním horeuvedeného spracovateľa navrhujú vízia rozvoja obce, ktorá je zameraná hlavne **na kvalitu života občanov**.

- Priateľská obec, vzdelaných a pracovitých občanov a návštevníkov s pozitívnym vzťahom k obci a k životnému prostrediu.
- Obec aktívna, kultúrne a spoločensky rozvinutá založená na spolupráci obyvateľov a návštevníkov s cieľom zlepšiť životné podmienky a zvýrazniť krásu a prednosti územia.
- Zvyšovanie zamestnanosti prostredníctvom rozvoja vidieckeho podnikateľského prostredia, ale i nových foriem podnikania, ktoré sú šetrné k životnému prostrediu.
- Úspešnou spoluprácou v regióne, realizáciou regionálnych politík a využitím investícií docieľiť vyvážený rozvoj

Pre naplnenie vízie rozvoja si obec pre roky 2014-2020 stanovila tri prioritné oblasti svojho rozvoja:

1. sociálna oblasť

2. ekonomická (hospodárska) oblasť

3. environmentálna oblasť

V týchto prioritných oblastiach **bude obec vytvárať podmienky** pre zvýšenie kvality života obyvateľov obce, pre zvýšenie jej konkurencieschopnosti a ekonomickej výkonnosti s vyváženým rozvojom oblastí trvale udržateľného rozvoja a rešpektovaním strategických cieľov VÚC –TSK. V prioritných oblastiach rozvoja si obec **stanovila strategické ciele** a **navrhla opatrenia**, ktorými tieto strategické ciele chce dosiahnuť.

PRIORITOU STRATÉGIE EURÓPA 2020 je dosiahnutie rastu, ktorý je:

Inteligentný - Udržateľný- Inkluzívny

V nadväznosti na PHSR Trenčianskeho samosprávneho kraja a Stratégie Európa 2020 budeme tieto priority dosahovať nasledovným spôsobom:

Inteligentný rast, založený na inováciách, modernizácii a podpore výskumu a vývoja, ktorý vplýva na štatistiky rozvinutosti európskych regiónov. Faktor je treba výrazne posilniť a zhodnotiť. To je možné za predpokladov rozvinutého a kvalitného školstva na úrovni stredného školstva a následných kompetencií v oblasti vyššieho vzdelania. Užšie prepojenie školstva s praxou je nevyhnutnosťou.

- Vzdelávanie– prispôsobenie svojich zručností súčasným požiadavkám trhu práce
- Digitálna spoločnosť – väčšie prepojenie digitálnych technológií a zvyšovanie digitálnej gramotnosti obyvateľstva.

Udržateľný rast sa zakladá na:

- Znižovaním emisií a zachovaním biologickej rozmanitosti
- Využívaním nových ekologických technológií
- Budovaním inteligentných rozvodov elektrickej energie
- Zlepšovaním prostredia MSP

Inkluzívny rast znamená efektívne využívanie zdrojov vnútorného prostredia Regiónu: ľudských, prírodných a kapitálových. Významným faktorom je spoluúčasť obyvateľov TSK na tomto inkluzívnom raste. Súvisí s tým najmä rozvoj kreativity obyvateľov vo všetkých typoch aktivít najmä rozvoj: cestovného ruchu, kultúry a športu. Dôležitým faktorom je funkčná dopravná infraštruktúra napojená na medzinárodné dopravné koridory so zabezpečenou podporou podnikateľských aktivít využívajúcich miestne ľudské zdroje s potrebnou kvalifikáciou.

2. Formulácia a návrh stratégie

Vízia Obce Horná Mariková

Strategický cieľ.

Zvýšenie kvality života obyvateľov prostredníctvom kvalitne dobudovanej technickej a sociálnej infraštruktúry, komplexne dobudovanou ponukou obchodu a služieb, vytvorením bezpečného a atraktívneho priestoru obce.

Formulár č. S 1 - Hierarchia strategických cieľov

Prioritné oblasti		
PO 1 Hospodárska	PO 2 Sociálna	PO 3 Environmentálna
Ciele prioritných oblastí		
Cieľom hospodárskej oblasti je zvyšovanie konkurencieschopnosti a tvorba pracovných príležitostí	Cieľom sociálnej oblasti je vytvoriť podmienky pre kvalitný život občanov	Cieľom environmentálnej oblasti je ochrana a tvorba ŽP
Opatrenia- Oblasť podpory		
Podnikateľské prostredie, malé a stredné podniky	Sociálna starostlivosť	Technická infraštruktúra Čistenie odpadových vôd, kanalizácia, vykurovanie
Dopravná infraštruktúra	Športová, kultúrna a zdravotnícka infraštruktúra	Odpadové hospodárstvo
Cestovný ruch	Verejná správa	Protipovodňová ochrana
		Ochrana prírody a biodiverzity

3. Výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách

Formulár č. S 2 – Výber a popis strategických cieľov

Prioritné oblasti, oblasti podpory a opatrenia		
PO 1 Hospodárska	PO 2 Sociálna	PO 3 Environmentálna
Oblasť podnikateľského prostredia, malých a stredných podnikov	Oblasť sociálnej starostlivosti	Oblasť technickej infraštruktúry
Opatrenie 1.1 Podpora podnikateľov a zvýšenie zamestnanosti v obci.	Opatrenie 2.1 Komplexná starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny občanov.	Opatrenie 3.1 Dobudovanie kanalizácie a ČOV
Opatrenie 1.2 Optimálna sieť zmodernizovaných verejných budov.		Opatrenie 3.2 Obnoviteľné zdroje energie
		Opatrenie 3.3 Úsporne a esteticky osvetlená obec a ozvučená s dôrazom na bezpečnosť.
Oblasť dopravnej infraštruktúry	Oblasť športovej, kultúrnej a zdravotníckej infraštruktúry	Oblasť odpadového hospodárstva
Opatrenie 1.3 Kvalitné, bezpečné a udržiavané miestne komunikácie, chodníky	Opatrenie 2.2 Podpora kultúrnych, športových a spoločenských podujatí	Opatrenie 3.4 Obec s účinným, ekonomicky udržateľným a ekologickým systémom odpadového hospodárstva.
Oblasť cestovného ruchu	Oblasť verejnej správy	Oblasť protipovodňovej ochrany
Opatrenie 1.4 Vytváranie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu	Opatrenie 2.3 Skvalitnenie verejných služieb poskytovaných občanom	Opatrenie 3.5 Ochrana obyvateľov pred povodňami.
		Oblasť ochrany prírody a biodiverzity
		Opatrenie 3.6 Podpora aktivít v oblasti prírodného dedičstva

4. Stratégia rozvoja obce Horná Mariková na roky 2015-2025 (Prehľad)

1. Oblasť hospodárskej politiky

Cieľom obce Horná Mariková na roky 2015-2025 v hospodárskej oblasti je zvyšovanie konkurencieschopnosti a tvorba pracovných príležitostí. Tento cieľ sa bude naplňať prostredníctvom opatrení:

Opatrenie 1.1	Podpora podnikateľov a zvýšenie zamestnanosti v obci.
Opatrenie 1.2	Optimálna sieť zmodernizovaných verejných budov.
Opatrenie 1.3	Kvalitné, bezpečné a udržiavané miestne komunikácie, chodníky
Opatrenie 1.4	Vytváranie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu, marketing

2. Oblasť sociálnej politiky

Cieľom obce Horná Mariková na roky 2015-2025 v sociálnej oblasti je vytvoriť podmienky pre kvalitný život občanov. Tento cieľ sa bude naplňať prostredníctvom opatrení:

Opatrenie 2.1	Komplexná starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny občanov.
Opatrenie 2.2	Podpora kultúrnych, športových a spoločenských podujatí
Opatrenie 2.3	Skvalitnenie verejných služieb poskytovaných občanom

3. Oblasť environmentálnej politiky

Cieľom obce Horná Mariková na roky 2015-2025 v environmentálnej oblasti je ochrana a tvorba ŽP. Tento cieľ sa bude naplňať prostredníctvom opatrení:

Opatrenie 3.1	Dobudovanie kanalizácie, verejného vodovodu a ČOV
Opatrenie 3.2	Obnoviteľné zdroje energie
Opatrenie 3.3	Úsporne a esteticky osvetlená obec a ozvučená s dôrazom na bezpečnosť.
Opatrenie 3.4	Obec s účinným, ekonomicky udržateľným a ekologickým systémom odpadového hospodárstva.
Opatrenie 3.5	Ochrana obyvateľov pred povodňami.
Opatrenie 3.6	Podpora aktivít v oblasti prírodného dedičstva

3 Programová časť

Obsah:

- Konkrétne opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám
- Súbor ukazovateľov výsledkov a dopadov vrátane východiskových a cieľových hodnôt

Programová časť PHSR obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, t. j. obsahuje podrobnejšie rozpracovanie strategických cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej politike minimálne na úroveň opatrení a aktivít, ktoré sú tvorené vecne príbuznými skupinami projektov.

1. Opatrenia a aktivity podľa jednotlivých oblastí

Formulár č. P 1 - Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa oblastí

OP.		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020-25
1.1	Podpora podnikateľov a zvýšenie zamestnanosti v obci							
1.1.1	Spracovanie stratégie podpory podnikania a zvýšenie informovanosti o možnostiach podpory zo strany obce, VUC, štátu, EÚ							
1.1.2	Komunikácia s hlavnými sociálno-ekonomickými partnermi pri koordinácii rozvojových aktivít							
1.1.3	Rekonštrukcia a revitalizácia starých priemyselných zón v obci - sídlo firmy GaPa							
1.1.4	Vymedzenie prenajímateľných priestorov pre potrebné služby a remeselné dielne							
1.1.5	Podpora tradičných odvetví a zavádzanie nových technológií- remeselníci v obci							
1.2.	Optimálna sieť zmodernizovaných verejných budov							
1.2.1	Rekonštrukcia obecného úradu a kultúrneho domu							
1.2.2	Rekonštrukcia domu smútku							
1.2.3	Rekonštrukcia obecného cintorína aj s oplotením							
1.2.4	Výstavba šatní pri multifunkčnom ihrisku							
1.2.5	Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice a vybavenia							
1.2.6	Rozšírenie a upravenie priestorov v dedinskom amfiteátri (skanzene)							
1.2.7	-Rekonštrukcia priestorov klubu pre činnosť folklórnej skupiny Žrnovanka novým nábytkom skriňami							
1.3	Kvalitné bezpečné a udržiavané miestne komunikácie, chodníky							
1.3.1	Rekonštrukcia miestnych komunikácií - 13 km, úseky ciest MČ Rovné 3 km, MČ Hlboké 2km, MČ Žrnové 2,5 km, MČ Rokytové 0,5 km, MČ Udíčka 3 km							

1.3.2	Dobudovanie III úseku projektu Dopravného prepojenia Považskobystrického a Valašského regiónu, trasa Grúnik – chata Portáš							
1.3.3	Výstavba chodníkov - Úsek Paseky - Pagaňov - Belejov 2km Úprava verejných priestranstiev							
1.3.4	Úplná rekonštrukcia 10 zastávok SAD							
1.3.5	Výstavba/rekonštrukcia parkovísk - MČ MOdlatín 150m ² , MČ Pagaňov pred Zariadením sociálnych služieb obce Horná Mariková							
1.3.6	Značenie ciest chodníkov a ulíc, dopravné značenie - Značenie ulíc na miestnej úrovni podľa zaužívaných názvov jednotlivých ulíc.							
1.4	Vytváranie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu							
1.4.1	Výstavba pamätnej izby							
1.4.2	Dostupnosť a propagácia prírodných a historických pamiatok v obci - 108 osadám v Hornej Marikovej							
1.4.3	Spracovanie histórie obce, monografia obce							
1.4.4	Prepojenie obce so subjektami cestovného ruchu							
1.4.5	Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií a ich maximálne využitie v CR - FS Žrnovanka, heligonkári							
1.4.6	Spracovanie kalendára podujatí							
1.4.7	Uzavretie dohôd s podnikateľmi v CR a podporovanie ich aktivít- kultúra, doprava, turistika, zvyky, návštevy partnera pri významných výročiach a podujatiach							
1.4.8	Spolupráca s ostatnými obcami - Medziobecná spolupráca, náučné chodníky, cyklotrasy, ponúkané atraktivity a aktivity.							
1.4.9	Podpora vytvárania nových atraktivít v obci - dráha pre konanie pretekov podomácky vyrobených traktorov, depo, tribúna pre divákov							
1.4.10	Výstavba detských ihrísk a oddychových zón v obci							
2.1	Komplexná starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny občanov							
2.1.1.	Rekonštrukcia sociálneho zariadenia obce							
2.1.2	Výstavba nájomného bytového domu- prestavba budovy bývalej základnej školy na Modlatíne – prestavba na bytový dom o 19 b.j.,							
2.1.3	Zlepšenie úrovne ošetrovateľskej služby (rozvoz jedál, vybavenie, kúpa auta, ošetrovateľ v obci)							
2.1.4	Klubová a spolková činnosť v obci – vybavenie klubovní,diaprojektor, ozvučovací aparátúra,							
2.1.5	Znižovanie nezamestnanosti a aktivácia nezamestnaných – práce pre nezamestnaných zabezpečenie pracovných pomôcok a náradia, školenia, poistenie, spolupráca s ÚPSVaR, podpora zamestnávania obyvateľov							
2.2	Podpora kultúrnych, športových a spoločenských podujatí							

2.2.1	Organizovanie pravidelných podujatí - Marikovské folklórne slávnosti, stretnutie heligonkárov, Traktorparáda, Obecný ples, Turnaj v minifutbale, tenisový turnaj, cyklistický pretek							
2.2.2	Spolupráca so spolkami a jednotlivcami pôsobiacimi v tejto sfére							
2.2.3	Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií (folklór, hudba, pôvodný odev) a ich maximálne využitie v cestovnom ruchu - Nákup krojov a technického vybavenia pre činnosť folklórnej skupiny							
2.3	Skvalitnenie verejných služieb poskytovaných občanom							
2.3.1	Projekt elektronizácie služieb verejnej správy							
2.3.2	Aktualizácia/tvorba rozvojových dokumentov obce – doplnok územného plánu							
2.3.3	Využívanie medzinárodnej spolupráce pre rozvojové aktivity a propagáciu obce, budovanie partnerstiev- Partnerská obec Nový Hrozenkov + budúce partnerstvá mimo SR							
2.3.4	Realizácia vysokorýchlostného internetu - rozšírenie pokrytia, prechod z WiFi na optický kábel , rozšírenie do bočných častí obce Modlatín, Žrnové, Udíčka, Stolečné, Ráztoka							
2.3.5	Nákup techniky, traktora so štiepkovačom, vlečkou, radlicou, posýpačom, traktorbager, príp. malé nákladné vozidlo.							
3.1	Dobudovanie kanalizácie, verejného vodovodu a ČOV							
3.1.1	Vybudovanie a spustenie kanalizácie do prevádzky a technológie ČOV, napojenie príslušných objektov, nákup fekálneho vozu pre zvoz fekálií							
3.2	Obnoviteľné zdroje energie							
3.2.1	Využívanie obnoviteľných zdrojov energie - Solárne panely, fotovoltaika, biomasa, alternatívne zdroje energie – využitie v obecných budovách ale i podpora a osвета medzi obyvateľmi, Znižovanie energetickej náročnosti verejných budov							
3.3	Úsporne, esteticky osvetlená a ozvučená obec s dôrazom na bezpečie							
3.3.1	Vybudovanie bezdrôtového rozhlasu v kombinácii so vzdušným vedením, vysielacie a prijímacie stanice, ústredňa							
3.4	Obec s účinným ekonomicky udržateľným a ekologickým systémom odpadového hospodárstva							
3.4.1	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom, mobilne zbery, triedenie odpadu. zabezpečenie zberného kontajneru , odstránenie nelegálnych a čiernych skládok, revitalizácia územia							
3.4.2	Vybudovanie zberného dvora - za budovou obecného úradu							
3.4.3	Projekty osvetly a propagácie separovaného zberu							
3.4.4	Spracovanie biologického odpadu a zriadenie							

	kompostoviska + technické vybavenie, Vytvorenie podmienok pre realizáciu vykurovania obnoviteľnými zdrojmi.							
3.5	<i>Ochrana obyvateľov pred povodňami</i>							
3.5.1	Projekt protipovodňových opatrení a regulácie toku - Marikovský potok, Udíčsky potok, Holbovský potok a Rovňanský potok. Vyčistenie zberných nádrží na týchto tokoch							
3.5.2	Projekt budovania odvodňovacích jarkov v celom katastri obce							
3.6	<i>Podpora aktivít v oblasti prírodného dedičstva</i>							
3.6.1	Vybudovanie náučného chodníka- MČ Modlatín, 108 Hornomaríkovských osád							
3.6.2	Vytvorenie cyklistickej trasy – Výjazd z obce MČ Ráztoka na hrebeň Javorníkov, Výjazd z Grúnika na Chatu portáš, Výjazd z MČ Modlatín na hrebeň nad osadou Máčkovci a Výjazd z MČ Pagaňov cez MČ Rovné do MČ Máčkovci							
3.6.3	Propagácia okolitých zaujímavostí							
3.6.4	Náučný chodník v centre obce – architektúra, príroda							

2. Súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt

Súčasťou PHSR je určenie merateľných ukazovateľov, ktoré sú potrebné pre monitorovanie a hodnotenie plnenia PHSR. Ide o mechanizmus plnenia opatrení prostredníctvom vykonávania jednotlivých aktivít. Tieto hodnoty sa zbierajú počas viacerých rokov. Merateľné ukazovatele predstavujú výstupy v danej oblasti. K merateľným ukazovateľom zaraďujeme i tie, ktoré sú zamerané na sledovanie cieľovej skupiny každej z oblastí.

Ukazovatele výstupov, výsledkov a dopadov sú spracované v nasledovnej tabuľke:

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE HORNÁ MARIKOVÁ NA ROKY 2015-2025

Formulár č. P2 Ukazovatele výstupu , výsledku a dosahu OP.		Ukazovateľ výstupu	Počiatočná hodnota ukazovateľa	Plánovaná hodnota ukazovateľa	Rozpočet obce	Externé zdroje	Spolu náklady
1.1	Podpora podnikateľov a zvýšenie zamestnanosti v obci						
1.1.1	Spracovanie stratégie podpory podnikania a zvýšenie informovanosti o možnostiach podpory zo strany obce, VUC, štátu, EÚ	Zapojení podnikatelia (počet)	0	5	100,00€	900,00€	1 000,00€
1.1.2	Komunikácia s hlavnými sociálno-ekonomickými partnermi pri koordinácii rozvojových aktivít	Rozvojové aktivity (počet)	0	3	100,00€	900,00€	1 000,00€
1.1.3	Rekonštrukcia a revitalizácia starých priemyselných zón v obci - sídlo firmy GaPa	Počet	0	1	1 000,00€	9 000,00€	10 000,00€
1.1.4	Vymedzenie prenajímateľných priestorov pre potrebné služby a remeselné dielne	Počet	0	1	500,00€	4 500,00€	5 000,00€
1.1.5	Podpora tradičných odvetví a zavádzanie nových technológií- remeselníci v obci	Počet	0	1	100,00€	900,00€	1 000,00€
1.2.	Optimálne sieť zmodernizovaných verejných budov						
1.2.1	Rekonštrukcia obecného úradu a kultúrneho domu	Rozsah rekonštrukcie (%)	50%	100%	10 000,00€	200 000,00€	210 000,00€
1.2.2	Rekonštrukcia domu smútku	Rozsah rekonštrukcie (%)	70%	100%	1 000,00€	9 000,00	10 000,00€
1.2.3	Rekonštrukcia obecného cintorína aj s oplatením	Rozsah rekonštrukcie (%)	90%	100%	300,00€	2 700,00	3 000,00€
1.2.4	Výstavba šatní pri multifunkčnom ihrisku	Rozsah rekonštrukcie (%)	0%	100%	1 000,00€	9 000,00	10 000,00€
1.2.5	Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice a vybavenia	Rozsah rekonštrukcie (%)	40%	100%	4 000,00€	36 000,00€	40 000,00€
1.2.6	Rozšírenie a upravenie priestorov v dedinskom amfiteátri (skanzene)	Rozsah rekonštrukcie (%)	0%	100%	1 000,00€	9 000,00	10 000,00€
1.2.7	-Rekonštrukcia priestorov klubu pre činnosť folklórnej skupiny Žrnovanka novým nábytkom skriňami	Rozsah rekonštrukcie (%)	0%	100%	1 000,00€	9 000,00	10 000,00€
1.3	Kvalitné bezpečné a udržiavané miestne komunikácie, chodníky						
1.3.1	Rekonštrukcia miestnych komunikácií - 13 km, úseky ciest MČ Rovné 3 km, MČ Hlboké 2km, MČ Žrnové 2,5 km, MČ Rokytové 0,5 km, MČ Udíčka 3 km	Rozsah rekonštrukcie (%)	0%	100%	50 000,00€	550 000,00€	600 000,00€

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE HORNÁ MARIKOVÁ NA ROKY 2015-2025

1.3.2	Dobudovanie III úseku projektu Dopravného prepojenia Považskobystrického a Valašského regiónu trasa Grúnik – chata Portáš	Výstavba a rekonštrukcia	0%	100%	5 000,00€	295 000,00€	300 000,00€
1.3.3	Výstavba chodníkov - Úsek Paseky - Pagaňov - Belejov 2km Úprava verejných priestranstiev	Rozsah výstavby (%)	0%	100%	25 000,00€	225 000,00€	250 000,00€
1.3.4	Úplná rekonštrukcia 10 zastávok SAD	Rozsah rekonštrukcie (%)	0%	100%	1 000,00€	9 000,00€	10 000,00€
1.3.5	Výstavba/rekonštrukcia parkovísk - MČ MODlatín 150m ² , MČ Pagaňov pred Zariadením sociálnych služieb obce Horná Mariková	Rozsah rekonštrukcie (%)	0%	100%	500,00€	4 500,00€	5 000,00€
1.3.6	Značenie ciest chodníkov a ulíc, dopravné značenie - Značenie ulíc na miestnej úrovni podľa zaužívaných názvov jednotlivých ulíc.	Rozsah značenia (%)	30%	100%	1 000,00€	9 000,00€	10 000,00€
1.4	Vytváranie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu						
1.4.1	Výstavba pamätnej izby	Rozsah výstavby (%)	0%	100%	500,00€	4 500,00€	5 000,00€
1.4.2	Dostupnosť a propagácia prírodných a historických pamiatok v obci - 108 osadám v Hornej Marikovej	Propagácia	30%	90%	200,00€	1 800,00€	2 000,00€
1.4.3	Spracovanie histórie obce, monografia obce	Počet	0	1	500,00€	4 500,00€	5 000,00€
1.4.4	Prepojenie obce so subjektami cestovného ruchu	Zvýšenie spolupráce (%)	50%	80%	500,00€	4 500,00€	5 000,00€
1.4.5	Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií a ich maximálne využitie v CR - FS Žrnovanka, heligonkári	Realizované projekty (počet)	0	2	1 000,00€	9 000,00€	10 000,00€
1.4.6	Spracovanie kalendára podujatí	Počet	0	1	100,00€	900,00€	1 000,00€
1.4.7	Uzavretie dohôd s podnikateľmi v CR a podporovanie ich aktivít- kultúra, doprava, turistika, zvyky, návštevy partnera pri významných výročiach a podujatiach	Realizované projekty (počet)	0	1	2 000,00€	18 000,00€	20 000,00€
1.4.8	Spolupráca s ostatnými obcami - Medziobecná spolupráca, náučné chodníky, cyklotrasy, ponúkané atraktivity a aktivity.	Realizované projekty (počet)	0	3	2 000,00€	18 000,00€	20 000,00€
1.4.9	Podpora vytvárania nových atraktivít v obci - dráha pre konanie pretekov podomácky	Počet	0	1	2 000,00€	18 000,00€	20 000,00€

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE HORNÁ MARIKOVÁ NA ROKY 2015-2025

	vyrobených traktorov, depo, tribúna pre divákov						
1.4.10	Výstavba detských ihrísk a oddychových zón v obci	Počet	0	3	500,00€	4 500,00€	5 000,00€
2.1	Komplexná starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny občanov						
2.1.1.	Rekonštrukcia sociálneho zariadenia obce	Rozsah rekonštrukcie (%)	30%	100%	30 000,00€	270 000,00€	300 000,00€
2.1.2	Výstavba nájomného bytového domu- prestavba budovy bývalej základnej školy na Modlatine – prestavba na bytový dom o 19 b.j.,	Počet bytových domov	0	1	50 000,00€	900 000,00€	950 000,00€
2.1.3	Zlepšenie úrovne ošetrovateľskej služby (rozvoz jedál, vybavenie, kúpa auta, ošetrovateľ v obci)	Zvýšenie využívania služieb v obci (%)	50%	90%	500,00€	4 500,00€	5 000,00€
2.1.4	Klubová a spolková činnosť v obci – vybavenie klubovní,diaprojektor, ozvučovací aparátúra,	Spolupráca a činnosť spolkov (%)	30%	90%	500,00€	4 500,00€	5 000,00€
2.1.5	Znižovanie nezamestnanosti a aktivácia nezamestnaných – práce pre nezamestnaných zabezpečenie pracovných pomôcok a náradia, školenia, poistenie, spolupráca s ÚPSVaR, podpora zamestnávania obyvateľov	Počet zapojených nezamestnaných	0	10	500,00€	4 500,00€	5 000,00€
2.2	Podpora kultúrnych, športových a spoločenských podujatí						
2.2.1	Organizovanie pravidelných podujatí - Marikovské folklórne slávnosti, stretnutie heligonkárov, Traktorparáda, Obecný ples, Turnaj v minifutbale, tenisový turnaj, cyklistický pretek	Zlepšenie úrovne (%)	70%	100%	1 000,00€	9 000,00€	10 000,00€
2.2.2	Spolupráca so spolkami a jednotlivcami pôsobiaci v tejto sfére	Zapojenie spolkov do diania v obci (%)	30%	100%	1 000,00€	9 000,00€	10 000,00€
2.2.3	Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií (folklór, hudba, pôvodný odev) a ich maximálne využitie v cestovnom ruchu - Nákup krojov a technického vybavenia pre činnosť folklórnej skupiny	Využitelnosť tradícií (%)	20%	100%	500,00€	4 500,00€	5 000,00€
2.3	Skvalitnenie verejných služieb poskytovaných občanom						
2.3.1	Projekt elektronizácie služieb verejnej správy	Podiel zvýšenia e-verejnej správy	10%	100%	500,00€	4 500,00€	5 000,00€

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE HORNÁ MARIKOVÁ NA ROKY 2015-2025

2.3.2	Aktualizácia/tvorba rozvojových dokumentov obce – doplnok územného plánu	Počet	0	1	100,00€	900,00€	1 000,00€
2.3.3	Využívanie medzinárodnej spolupráce pre rozvojové aktivity a propagáciu obce, budovanie partnerstiev- Partnerská obec Nový Hrozenkov + budúce partnerstvá mimo SR	Partneri (počet)	0	2	100,00€	900,00€	1 000,00€
2.3.4	Realizácia vysokorýchlostného internetu - rozšírenie pokrytia, prechod z WiFi na optický kábel , rozšírenie do bočných častí obce Modlatín, Žrnové, Udíčka, Stolečné, Ráztoka	Rozsah využitia (%)	20%	100%	2 000,00€	18 000,00€	20 000,00€
2.3.5	Nákup techniky, traktora so štiepkovačom, vlečkou, radlicou, posýpačom, traktorbager, príp. malé nákladné vozidlo.	Rozsah využitia	20%	100%	2 000,00€	18 000,00€	20 000,00€
3.1	Dobudovanie kanalizácie, verejného vodovodu a ČOV						
3.1.1	Vybudovanie a spustenie kanalizácie do prevádzky a technológie ČOV, napojenie príslušných objektov, nákup fekálneho vozu pre zvoz fekálií	Rozsah (%)	0%	100 %	50 000,00€	950 000,00€	1 000 000,00€
3.2	Plynofikácia obce a obnoviteľné zdroje						
3.2.1	Využívanie obnoviteľných zdrojov energie - Solárne panely, fotovoltaika, biomasa, alternatívne zdroje energie – využitie v obecných budovách ale i podpora a osвета medzi obyvateľmi Znižovanie energetickej náročnosti verejných budov	Úspora (%)	0%	30-50%	1 000,00€	9 000,00€	10 000,00€
3.3	Úsporne, esteticky osvetlená a ozvučená obec s dôrazom na bezpečie						
3.3.1	Vybudovanie bezdrôtového rozhlasu v kombinácii so vzdušným vedením, vysielacie a prijímacie stanice, ústredňa	Podiel rekonštrukcie (%)	0%	100%	3 000,00€	22 000,00€	25 000,00€
3.4	Obec s účinným ekonomicky udržateľným a ekologickým systémom odpadového hospodárstva						
3.4.1	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom, mobilne zbery, triedenie odpadu. zabezpečenie zberného kontajneru, odstránenie nelegálnych a čiernych skládok	Zlepšenie triedenia odpadu (%)	30%	90%	300,00€	2 700,00€	3 000,00€
3.4.2	Vybudovanie zberného dvora - za budovou	Počet zberných	0	1	500,00€	4 500,00€	5 000,00€

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE HORNÁ MARIKOVÁ NA ROKY 2015-2025

	obecného úradu	<i>dvorov</i>					
3.4.3	Projekty osvetu a propagácie separovaného zberu	<i>Zvýšenie informovanosti (%)</i>	10%	70%	100,00€	900,00€	1 000,00€
3.4.4	Spracovanie biologického odpadu a zriadenie kompostoviska + technické vybavenie, Vytvorenie podmienok pre realizáciu vykurovania obnoviteľnými zdrojmi.	<i>Podiel spracovania odpadu na kompostovisku</i>	10%	100%	300,00€	2 700,00€	3 000,00€
3.5	Ochrana obyvateľov pred povodňami						
3.5.1	Projekt protipovodňových opatrení a regulácie toku - Marikovský potok, Udíčsky potok, Holbovský potok a Rovňanský potok. Vyčistenie zberných nádrží na týchto tokoch	<i>Protipovodňové opatrenia realizované na toku (%)</i>	10%	100%	15 000,00€	135 000,00€	150 000,00€
3.5.2	Projekt budovania odvodňovacích jarkov v celom katastri obce	<i>Odvodňovacie jarky (%)</i>	10%	100%	1 500,00€	13 500,00€	15 000,00€
3.6	Podpora aktivít v oblasti prírodného dedičstva						
3.6.1	Vybudovanie náučného chodníka- MČ Modlatín, 108 Hornomaríkovských osád	<i>Rozsah výstavby (%)</i>	0%	100%	1 000,00€	9 000,00€	10 000,00€
3.6.2	Vytvorenie cyklistickej trasy – Výjazd z obce MČ Ráztoka na hrebeň Javorníkov, Výjazd z Grúnika na Chatu portáš, Výjazd z MČ Modlatín na hrebeň nad osadou Máčkovci a Výjazd z MČ Pagaňov cez MČ Rovné do MČ Máčkovci	<i>Rozsah výstavby (%)</i>	0%	100%	2 500,00€	22 500,00€	25 000,00€
3.6.3	Propagácia okolitých zaujímavostí	<i>Propagácia (%)</i>	20%	100%	500,00€	4 500,00€	5 000,00€
3.6.4	Náučný chodník v centre obce-architektúra, príroda	<i>Počet</i>	0	1	1 000,00€	9 000,00€	10 000,00€

4. Realizačná časť

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce na základe stanovených merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja formou akčných plánov.

- Popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PHSR
 - Popis inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHSR, spôsob komunikácie, kooperácie a koordinácie
 - Stručný popis komunikačnej stratégie PHSR k jednotlivým skupinám
 - Systém monitorovania a hodnotenia
- Plán hodnotenia a monitorovania realizácie PHSR, Monitorovacia správa

1. Popis úloh jednotlivých partnerov pre realizáciu PHSR

Začiatok realizácie PHSR sa začína po vypracovaní a schválení PHSR v obecnom zastupiteľstve a zabezpečuje ju počas platnosti PHSR podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja. Obec na účely podpory regionálneho rozvoja **„zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, pravidelne ho monitoruje a každoročne vyhodnocuje jeho plnenie, zabezpečuje súlad programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce s územnoplánovacou dokumentáciou, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis.“**

Partneri

Pri samotnej realizácii PHSR vystupujú partneri projektu s ktorými má obec dlhodobé skúsenosti a spolupráca prebiehala i v minulosti. Ide najmä o organizácie pôsobiace v obci, ale i samotných podnikateľov. Partnermi sú aj susedné obce, s ktorými je úzka spolupráca nielen v projektoch technického zamerania, ale i pri organizácii spoločenských aktivít.

Dôležité partnerstvá sú i v oblasti členstva obce v mikroregionálnom združení miest a obcí, ale i v MAS Naše Považie, ktorá je založená na základe spolupráce miestnych samospráv, podnikateľov a subjektov tretieho sektora.

2 Organizačné a inštitucionálne zabezpečenie realizácie PHSR

Organizačné zabezpečenie

Obecný úrad má v oblasti prípravy a realizácie programu rozvoja dostatočné skúsenosti na programovej aj projektovej úrovni: z prípravy, realizácie a hodnotenia programu hospodárskeho

a sociálneho rozvoja mesta (2007-2013), z prípravy a realizácie projektov financovaných zo štrukturálnych fondov v Programovom období 2007-2013 ako i z prípravy a realizácie projektov

financovaných z rôznych dotačných titulov v rokoch 2007-2013.

Základnými orgánmi obce sú starosta obce a obecné zastupiteľstvo. Tieto orgány spolupracovali pri príprave PHSR a budú dohliadať na pravidelné získavanie pripomienok od partnerov, poslancov a verejnosti.

Obecné zastupiteľstvo

Najvyšším orgánom obce je obecné zastupiteľstvo, ktoré PHSR schvaľuje a zabezpečuje jeho plnenie. Obecné zastupiteľstvo taktiež rozhoduje o realizácii projektov zo štrukturálnych fondov a ich spolufinancovaní. V prípade hodnotenia PHSR obecné zastupiteľstvo schvaľuje hodnotiace a monitorovacie správy a rozhoduje o aktualizácii programu. Obecné zastupiteľstvo môže rozdeliť jednotlivé priority programu a akčného plánu komisiám OcÚ zaoberajúcim sa monitorovaním a hodnotením.

Starosta obce

Najvyšším výkonným orgánom obce je starosta obce, ktorý podpisuje schválenie dokumentu, riadi samotný proces implementácie, zastupuje obec vo veciach verejných.

Inštitucionálne zabezpečenie

Administratívne a inštitucionálne náležitosti obce, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom, uskutočňuje obecný úrad, ktorého činnosť riadi starosta obce.

Formulár č. R1 Realizácia činností PHSR

Činnosť	OZ	Starosta obce	Komisie obce	OcÚ	Hlavný kontrolór
Financovanie	Schvaľuje	riadi	hodnotí	vykonáva	
Implementácia	Schvaľuje	riadi	hodnotí	vykonáva	
Hodnotenie	Schvaľuje	riadi		vykonáva	
Monitorovanie	Schvaľuje	riadi	hodnotí	vykonáva	
Kontrola	Schvaľuje	riadi	navrhne		vykonáva

3 Komunikačná stratégia

Komunikačná stratégia obce bude založená na informovanosti občanov. Prostredníctvom komunikačnej stratégie obec informuje o svojich cieľoch, aktivitách, plánoch, ale vyvíja i snahu o zapojenie verejnosti a získanie ich názorov a pripomienok.

Potrebou je aj informovanie zamestnancov a partnerov o aktuálnom dianí v oblasti, preto bude cieľom obce zvyšovať ich vedomosti prostredníctvom vzdelávacích aktivít.

Hlavným nástrojom komunikácie obce je jej webová stránka. Nasledujú úradná tabuľa, verejný rozhlas, obecné noviny.

Komunikačná stratégia začala prebiehať už v čase príprav PHSR, zapojením verejnosti a v tomto duchu sa bude niesť až po koniec programového obdobia a platnosti PHSR.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce podlieha schvaľovaniu obecným zastupiteľstvom. Ako komunikačný nástroj slúži „Materiál na rokovanie obecného zastupiteľstva“. Vstupné informácie pripravujú zamestnanci obecného úradu, prerokúva sa v komisiách zastupiteľstva a po spracovaní informácií rokujú o ňom poslanci obecného zastupiteľstva. Zasadnutie Obecného zastupiteľstva je verejné a tiež uvedený materiál je prístupný verejnosti. O zasadnutí obecného zastupiteľstva je obyvateľstvo informované prostredníctvom informačných kanálov: miestny rozhlas a informačná tabuľa.

4 Monitorovanie a hodnotenie

Monitorovanie

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je strednodobý dokument, to znamená, že je vypracovaný na dlhšie časové obdobie. Toto je dôvod prečo ho je potrebné priebežne sledovať a monitorovať od začiatku jeho platnosti až po jeho ukončenie.

Údaje pre monitorovanie sú merateľné ukazovatele aktivít v PHSR, ktoré sú vymenované vo Formulári č. R2.

Ako výstupný materiál monitorovania slúži monitorovacia správa PHSR, ktorú zostavujú zamestnanci obce v spolupráci s komisiami a zodpovednosť za ňu preberá starosta obce. Monitorovanie je dôležitou súčasťou realizácie PHSR, nakoľko práve monitorovacia správa predstavuje komplexnú informáciu o plnení opatrení a aktivít na dané programové obdobie.

Hodnotenie PHSR

Hodnotenie PHSR bude prebiehať priebežne a systematicky počas celej doby platnosti PHSR až po jeho ukončenie. Hodnotenie sa vykonáva na operatívnej úrovni a vykonáva sa každoročne v zmysle platnej legislatívy zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja. Hlavným zdrojom informácií je monitorovacia správa. Výstupom je hodnotiacia správa, ktorú bude každoročne schvaľovať OZ. Hodnotiace a monitorovacie správy predstavujú dôležitý aspekt pre rozhodnutia OZ a starostu obce pri riadení implementácie programu za účelom dosiahnutia stanovených cieľov jednotlivých prioritných oblastí PHSR.

Formulár č. R 2 Plán hodnotenia a monitorovania realizácie PHSR

Plán priebežných hodnotení PHSR na programové obdobie 2014 - 2020		
Typ hodnotenia	Prvé hodnotenie	Dôvod vykonania/ periodicita
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti	2015-2025	Každoročne v zmysle platnej legislatívy: Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja.
Tematické hodnotenie časti PHSR	2016	Téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie		Pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov. Pri návrhu na revíziu PHSR.
Ad hoc hodnotenie celého PHSR	2017, 2020	V prípade aktualizácie PHSR podľa platnej Metodiky pre vypracovanie PHSR, ktoré sa očakáva každé 3-4 roky.
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti		Na základe rozhodnutia starostu obce v zmysle príslušných predpisov, na základe rozhodnutia kontrolného orgánu obce, na základe podnetu poslancov, na základe protokolu Národného kontrolného úradu SR a na základe Správy auditu
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti	2020	Na základe rozhodnutia starostu obce o prípade strategického dokumentu PHSR obce pre nasledujúce programové obdobie.

Formulár č. R3 – Monitorovacia správa – príloha č. 1 PHSR

5 Finančná časť

PHSR obsahuje aj finančnú časť, ktorá bezprostredne nadväzuje na predchádzajúce časti. Obsahom je finančné zabezpečenie jednotlivých častí a opatrení.

Finančná časť obsahuje:

- Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR
- Model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území prepojených na programový rozpočet

1 Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR

Finančný plán sa skladá z troch skupín realizácie PHSR, celkové finančné náklady počas celej doby realizácie sú uvedené v nasledovnej tabuľke.

Formulár č. F 1 – Indikatívny rozpočet – sumarizácia

Politika	Spolu
I. Hospodárska politika	1 579 000,00€
II. Sociálna politika	1 337 000,00€
III. Environmentálna politika	1 261 000,00€

2 Model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení

Projekty uvedené v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce budú realizované predovšetkým z:

A Riadne zdroje finančného zabezpečenia

A. 1 Verejné zdroje:

- a) štátny rozpočet vrátane finančných prostriedkov z rozpočtových kapitol ministerstiev (dotačné tituly jednotlivých rozpočtových kapitol ministerstiev, príp. Úradu Vlády SR)
- b) štátne účelové fondy (Envirofond, Štátny fond rozvoja bývania, Recyklačný fond)
- c) rozpočet vyšších územných celkov (VÚC Trenčín)
- d) rozpočet obcí a miest (vlastné zdroje)

A.2 Iné zdroje

- e) prostriedky fyzických osôb
- f) prostriedky právnických osôb
- g) úvery
- h) príspevky medzinárodných organizácií
- i) prostriedky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi (Nórsky finančný mechanizmus, bilaterálne dohody, Švajčiarsky finančný mechanizmus)
- j) iné prostriedky, ak to ustanoví osobitný predpis

B Doplnkové zdroje finančného zabezpečenia

Finančné prostriedky z Európskej únie, v programovom období 2014 - 2020 tzv. európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF), určené hospodársky zaostalým regiónom (ktoré podľa ukazovateľov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vykazujú nižšiu úroveň rozvoja, ako je priemerná úroveň Európskej únie) a regiónom s nepriaznivou štruktúrou zamestnanosti a podnikateľského prostredia. Priradenie jednotlivých projektových zámerov k programovej štruktúre (EŠIF) je indikatívne a bude sa upresňovať po schválení jednotlivých operačných programov v akčných plánoch.

Záver

- Informácia o schválení a zverejnení PHSR

Formulár č. Z 1

Schválenie PHSR	
Dokument	
Názov	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Horná Mariková na roky 2015-2025
Štruktúra	Dokument je štruktúrovaný podľa Metodiky na vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC (v zmysle novely Zákona NR SR č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja schválenej vládou SR 18. júna 2014).
Spracovanie	
Forma spracovania	Úplné spracovanie na kľúč – Regionálna rozvojová agentúra Púchov
Obdobie spracovania	Jún 2015 – November 2015
Riadiaci tím	
Počet členov	3 členovia
Počet stretnutí	4 stretnutia
Pracovné skupiny	3 pracovné skupiny
Počet členov	5 členovia
Počet stretnutí	9 stretnutí
Účasť verejnosti a komunikácia s verejnosťou	Participácia prostredníctvom verejného prerokovania, internetovej stránky, verejného rozhlasu
Náklady na spracovanie	500,00€
Prerokovanie	
Prerokovanie v orgánoch samosprávy (výbory, komisie, rada)	Priebežné informovania zastupiteľstva o priebehu a ich participácia na vypracovaní
Verejné pripomienkovanie	Verejná schôdza
Posudzovanie SEA a ŽP:	Nerelevantné
Schválenie	
Návrh na uznesenie zastupiteľstva	

Prílohy

Príloha č.1: Monitorovacia správa obce

OP.		Ukazovateľ výstupu	Počiatočná hodnota ukazovateľa	Plánovaná hodnota ukazovateľa	Spolu náklady	Skutočná hodnota	Skutočné náklady	Skutočná hodnota	Skutočné náklady	Skutočná hodnota	Skutočné náklady
						2016		2018		2020	
1.1	Podpora podnikateľov a zvýšenie zamestnanosti v obci										
1.1.1	Spracovanie stratégie podpory podnikania a zvýšenie informovanosti o možnostiach podpory zo strany obce, VUC, štátu, EÚ	Zapojení podnikatelia (počet)	0	5	1 000,00€						
1.1.2	Komunikácia s hlavnými sociálno-ekonomickými partnermi pri koordinácii rozvojových aktivít	Rozvojové aktivity (počet)	0	3	1 000,00€						
1.1.3	Rekonštrukcia a revitalizácia starých priemyselných zón v obci - sídlo firmy GaPa	Počet	0	1	10 000,00€						
1.1.4	Vymedzenie prenajímateľných priestorov pre potrebné služby a remeselné dielne	Počet	0	1	5 000,00€						
1.1.5	Podpora tradičných odvetví a zavádzanie nových technológií- remeselníci v obci	Počet	0	1	1 000,00€						
1.2.	Optimálne sieť zmodernizovaných verejných budov										
1.2.1	Rekonštrukcia obecného úradu a kultúrneho domu	Rozsah rekonštrukcie (%)	50%	100%	210 000,00€						
1.2.2	Rekonštrukcia domu smútku	Rozsah rekonštrukcie (%)	70%	100%	10 000,00€						
1.2.3	Rekonštrukcia obecného cintorína aj s oplotením	Rozsah rekonštrukcie (%)	90%	100%	3 000,00€						
1.2.4	Vybudovanie šatní pri multifunkčnom ihrisku	Rozsah rekonštrukcie	0%	100%	10 000,00€						

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE HORNÁ MARIKOVÁ NA ROKY 2015-2025

		(%)									
1.2.5	Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice a vybavenia	Rozsah rekonštrukcie (%)	40%	100%	40 000,00€						
1.2.6	Rozšírenie a upravenie priestorov v dedinskom amfiteátri (skanzene)	Rozsah rekonštrukcie (%)	0%	100%	10 000,00€						
1.2.7	-Rekonštrukcia priestorov klubu pre činnosť folklórnej skupiny Žrnovanka novým nábytkom skriňami	Rozsah rekonštrukcie (%)	0%		10 000,00€						
1.3	Kvalitné bezpečné a udržiavané miestne komunikácie, chodníky										
1.3.1	Rekonštrukcia miestnych komunikácií - 13 km, úseky ciest MČ Rovné 3 km, MČ Hlboké 2km, MČ Žrnové 2,5 km, MČ Rokytové 0,5 km, MČ Udíčka 3 km	Rozsah rekonštrukcie (%)	0%	100%	600 000,00€						
1.3.2	Dobudovanie III úseku projektu Dopravného prepojenia Považskobystrického a Valašského regiónu trasa Grúnik – chata Portáš	Výstavba a rekonštrukcia	0%	100%	300 000,00€						
1.3.3	Výstavba chodníkov - Úsek Paseky - Pagaňov - Belejov 2km Úprava verejných priestranstiev	Rozsah výstavby (%)	0%	100%	250 000,00€						
1.3.4	Úplná rekonštrukcia 10 zastávok SAD	Rozsah rekonštrukcie (%)	0%	100%	10 000,00€						
1.3.5	Výstavba/rekonštrukcia parkovísk - MČ MOdlatín 150m ² , MČ Pagaňov pred Zariadením sociálnych služieb obce Horná Mariková	Rozsah rekonštrukcie (%)	0%	100%	5 000,00€						
1.3.6	Značenie ciest chodníkov a ulíc, dopravné značenie - Značenie ulíc na miestnej úrovni podľa zaužívaných názvov jednotlivých ulíc.	Rozsah značenia (%)	30%	100%	10 000,00€						
1.4	Vytváranie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu										
1.4.1	Výstavba pamätnej izby	Rozsah výstavby (%)	0%	100%	5 000,00€						

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE HORNÁ MARIKOVÁ NA ROKY 2015-2025

1.4.2	Dostupnosť a propagácia prírodných a historických pamiatok v obci - 108 osadám v Hornej Marikovej	Propagácia	30%	90%	2 000,00€						
1.4.3	Spracovanie histórie obce, monografia obce	Počet	0	1	5 000,00€						
1.4.4	Prepojenie obce so subjektami cestovného ruchu	Zvýšenie spolupráce (%)	50%	80%	5 000,00€						
1.4.5	Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií a ich maximálne využitie v CR - FS Žrnovanka, heligonkári	Realizované projekty (počet)	0	2	10 000,00€						
1.4.6	Spracovanie kalendára podujatí	Počet	0	1	1 000,00€						
1.4.7	Uzavretie dohôd s podnikateľmi v CR a podporovanie ich aktivít- kultúra, doprava, turistika, zvyky, návštevy partnera pri významných výročiach a podujatiach	Realizované projekty (počet)	0	1	20 000,00€						
1.4.8	Spolupráca s ostatnými obcami - Medziobecná spolupráca, náučné chodníky, cyklotrasy, ponúkané atraktivity a aktivity.	Realizované projekty (počet)	0	3	20 000,00€						
1.4.9	Podpora vytvárania nových atraktivít v obci - dráha pre konanie pretekov podomácky vyrobených traktorov, depo, tribúna pre divákov	Počet	0	1	20 000,00€						
1.4.10	Výstavba detských ihrísk a oddychových zón v obci	Počet	0	3	5 000,00€						
2.1	Komplexná starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny občanov										
2.1.1.	Rekonštrukcia sociálneho zariadenia obce	Rozsah rekonštrukcie (%)	30%	100%	300 000,00€						
2.1.2	Výstavba nájomného bytového domu- prestavba budovy bývalej základnej školy na Modlatíne – prestavba na bytový dom o 19 b.j.,	Počet bytových domov	0	1	950 000,00€						
2.1.3	Zlepšenie úrovne ošetrovateľskej služby (rozvoz jedál, vybavenie, kúpa auta,	Zvýšenie využívania	50%	90%	5 000,00€						

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE HORNÁ MARIKOVÁ NA ROKY 2015-2025

	ošetrovateľ v obci)	služieb v obci (%)									
2.1.4	Klubová a spolková činnosť v obci – vybavenie klubovní,diaprojektor, ozvučovací aparátúra,	Spolupráca a činnosť spolkov (%)	30%	90%	5 000,00€						
2.1.5	Znižovanie nezamestnanosti a aktivácia nezamestnaných – práce pre nezamestnaných zabezpečenie pracovných pomôcok a náradia, školenia, poistenie, spolupráca s ÚPSVaR, podpora zamestnávania obyvateľov	Počet zapojených nezamestnaných	0	10	5 000,00€						
2.2	Podpora kultúrnych, športových a spoločenských podujatí										
2.2.1	Organizovanie pravidelných podujatí - Marikovské folklórne slávnosti, stretnutie heligonkárov, Traktorparáda, Obecný ples, Turnaj v minifutbale, tenisový turnaj, cyklistický pretek	Zlepšenie úrovne (%)	70%	100%	10 000,00€						
2.2.2	Spolupráca so spolkami a jednotlivcami pôsobiacimi v tejto sfére	Zapojenie spolkov do diania v obci (%)	30%	100%	10 000,00€						
2.2.3	Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií (folklór, hudba, pôvodný odev) a ich maximálne využitie v cestovnom ruchu - Nákup krojov a technického vybavenia pre činnosť folklórnej skupiny	Využitelnosť tradícií (%)	20%	100%	5 000,00€						
2.3	Skvalitnenie verejných služieb poskytovaných občanom										
2.3.1	Projekt elektronizácie služieb verejnej správy	Podiel zvýšenia e-verejnej správy	10%	100%	5 000,00€						
2.3.2	Aktualizácia/tvorba rozvojových dokumentov obce – doplnok územného plánu	Počet	0	1	1 000,00€						
2.3.3	Využívanie medzinárodnej spolupráce	Partneri	0	2	1 000,00€						

	pre rozvojové aktivity a propagáciu obce, budovanie partnerstiev- Partnerská obec Nový Hrozenkov + budúce partnerstvá mimo SR	(počet)									
2.3.4	Realizácia vysokorýchlostného internetu - rozšírenie pokrytia, prechod z WiFi na optický kábel , rozšírenie do bočných častí obce Modlatín, Žrnové, Udíčka, Stolečné, Ráztoka	Rozsah využitia (%)	20%	100%	20 000,00€						
2.3.5	Nákup techniky, traktora so štiepkovačom, vlečkou, radlicou, posýpačom, traktorbager, príp. malé nákladné vozidlo.	Rozsah využitia	20%	100%	20 000,00€						
3.1	Dobudovanie kanalizácie, verejného vodovodu a ČOV										
3.1.1	Vybudovanie a spustenie kanalizácie do prevádzky a technológie ČOV, napojenie príslušných objektov, nákup fekálneho vozu pre zvoz fekálií	Rozsah (%)	0%	100 %	1 000 000,00€						
3.2	Plynifikácia obce a obnoviteľné zdroje										
3.2.1	Využívanie obnoviteľných zdrojov energie - Solárne panely, fotovoltaika, biomasa, alternatívne zdroje energie – využitie v obecných budovách ale i podpora a osвета medzi obyvateľmi Znižovanie energetickej náročnosti verejných budov	Úspora (%)	0%	30-50%	10 000,00€						
3.3	Úsporne, esteticky osvetlená a ozvučená obec s dôrazom na bezpečie										
3.3.1	Vybudovanie bezdrôtového rozhlasu v kombinácii so vzdušným vedením, vysielacie a prijímacie stanice, ústredňa	Podiel rekonštrukcie (%)	0%	100%	25 000,00€						
3.4	Obec s účinným ekonomicky udržateľným a ekologickým systémom odpadového hospodárstva										
3.4.1	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom, mobilne zbery, triedenie odpadu. zabezpečenie zberného kontajneru, odstránenie nelegálnych a čiernych skládok	Zlepšenie triedenia odpadu (%)	30%	90%	3 000,00€						

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE HORNÁ MARIKOVÁ NA ROKY 2015-2025

3.4.2	Vybudovanie zberného dvora - za budovou obecného úradu	Počet zberných dvorov	0	1	5 000,00€						
3.4.3	Projekty osvetu a propagácie separovaného zberu	Zvýšenie informovanosti (%)	10%	70%	1 000,00€						
3.4.4	Spracovanie biologického odpadu a zriadenie kompostoviska + technické vybavenie, Vytvorenie podmienok pre realizáciu vykurovania obnoviteľnými zdrojmi.	Podiel spracovania odpadu na kompostovisku	10%	100%	3 000,00€						
3.5	Ochrana obyvateľov pred povodňami										
3.5.1	Projekt protipovodňových opatrení a regulácie toku - Marikovský potok, Udičský potok, Hoľbovský potok a Rovňanský potok. Vyčistenie zberných nádrží na týchto tokoch	Protipovodňové opatrenia realizované na toku (%)	10%	100%	150 000,00€						
3.5.2	Projekt budovania odvodňovacích jarkov v celom katastri obce	Odvodňovacie jarky (%)	10%	100%	15 000,00€						
3.6	Podpora aktivít v oblasti prírodného dedičstva										
3.6.1	Vybudovanie náučného chodníka- MČ Modlatín, 108 Hornomaríkovských osád	Rozsah výstavby (%)	0%	100%	10 000,00€						
3.6.2	Vytvorenie cyklistickej trasy – Výjazd z obce MČ Ráztoka na hrebeň Javorníkov, Výjazd z Grúnika na Chatu portáš, Výjazd z MČ Modlatín na hrebeň nad osadou Máčkovci a Výjazd z MČ Pagaňov cez MČ Rovné do MČ Máčkovci	Rozsah výstavby (%)	0%	100%	25 000,00€						
3.6.3	Propagácia okolitých zaujímavostí	Propagácia(%)	20%	100%	15 000,00€						
3.6.4	Náučný chodník v centre obce – architektúra, príroda	Počet	0	1	10 000,00€						

Príloha č.2: Karty k Mimovládnyim organizáciám a podnikateľským subjektom v obci

Príloha č.2 A: Karty k podnikateľským subjektom v obci

Číslo	Názov PO/sídlo/Sk NACE:
<u>1</u>	AKL - ADAMČÍK ĽUBOMÍR
<u>2</u>	VDP CZ s.r.o.
<u>3</u>	sta:p s. r. o.

Číslo:	Názov subjektu:	Právna forma:	IČO:	DIČ:
1	AKL - ADAMČÍK ĽUBOMÍR	SZČO	35227435	1023510653
Sídlo:			Prevádzkáreň/Prevádzkárne:	
Horná Mariková 181, 018 03 Horná Mariková			Horná Mariková 181, 018 03 Horná Mariková	
Predmet činnosti:				Počet zamestnancov:
Elektroinštalačný materiál				
Konateľ/lia:			Kontaktná osoba/y:	
Ľubomír Adamčík			Ľubomír Adamčík	
Kontakty				
adresa:		telefón:	e-mail:	webová stránka:
Horná Mariková 181, 018 03 Horná Mariková		+421424352163		

Číslo:	Názov subjektu:	Právna forma:	IČO:	DIČ:
2	VDP CZ s.r.o.	Spoločnosť s ručením obmedzeným	36328065	2020116835
Sídlo:			Prevádzkareň/Prevádzkárne:	
Modlatín 471, 018 03 Horná Mariková			Modlatín 471, 018 03 Horná Mariková	
Predmet činnosti:				Počet zamestnancov:
Sprostredkovateľská činnosť				1
Konateľ/lia:			Kontaktná osoba/y:	
Martin Kríž			Martin Kríž	
Kontakty				
adresa:		telefón:	e-mail:	webová stránka:
Sídlište Pražská 2799, 58001 Havlíčkov brod		+420 608 333 858/848	obchod@vdp-cz.com	www.vdp-cz.com

Číslo:	Názov subjektu:	Právna forma:	IČO:	DIČ:
3	sta:p s. r. o.	Spoločnosť s ručením obmedzeným	47123672	2023740983
Sídlo:			Prevádzkareň/Prevádzkárne:	
Modlatín 837, 018 03 Horná Mariková			Modlatín 837, 018 03 Horná Mariková	
Predmet činnosti:				Počet zamestnancov:
Stavebné práce				
Konateľ/lia:			Kontaktná osoba/y:	
Peter Chochel			Peter Chochel	

Príloha č. 2 B: Karty k neziskovým a mimovládny organizáciám v obci

Číslo:	Názov subjektu:	Právna forma:	IČO:
1	Klub priateľov rodinného športu	Združenie	35656221
Sídlo:		Prevádzkareň/Prevádzkarne:	
Horná Mariková 423, 018 03 Horná Mariková		Horná Mariková 423, 018 03 Horná Mariková	
Predmet činnosti:		Cieľová skupina predmetu činnosti:	Počet členov:
Športové akcie		mládež	

Číslo:	Názov subjektu:	Právna forma:	IČO:
2	Kynologický klub Rozkvet	Združenie	36121771
Sídlo:		Prevádzkareň/Prevádzkarne:	
Žrnové 394, 018 03 Horná Mariková		Žrnové 394, 018 03 Horná Mariková	
Predmet činnosti:		Cieľová skupina predmetu činnosti:	Počet členov:
Kynologické služby		(mládež, seniori,)	

Číslo:	Názov subjektu:	Právna forma:	IČO:
3	TJ Javorník Horná Mariková	Združenie	17060443
Sídlo:		Prevádzkareň/Prevádzkarne:	
Horná Mariková 7, 018 03 Horná Mariková		Horná Mariková 7, 018 03 Horná Mariková	
Predmet činnosti:		Cieľová skupina predmetu činnosti:	Počet členov:
Futbalový klub		mládež	

Číslo:	Názov subjektu:	Právna forma:	IČO:
4	Lesné pozemkové spoločenstvo, Urbárska obec Mariková	Spoločenstvá vlastníkov pozemkov, bytov a pod.	30232945
Sídlo:		Prevádzkareň/Prevádzkarne:	
Dolná Mariková 511, 018 02 Dolná Mariková		Dolná Mariková 511, 018 02 Dolná Mariková	

Číslo:	Názov subjektu:	Právna forma:	IČO:
5	Zariadenie sociálnych služieb Obce Horná Mariková	Budgetary organization	42280338
Sídlo:		Prevádzkareň/Prevádzkarne:	
Horná Mariková 37 01803 Horná Mariková		Horná Mariková 37 01803 Horná Mariková	
Predmet činnosti:		Cieľová skupina predmetu činnosti:	Počet členov:
Starostlivosť o staršie osoby a osoby so zdravotným postihnutím v pobytových zariadeniach		seniori	